

CSR VERSLAG 2014

CSR VERSLAG 2014

In dit verslag rapporteren wij conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3-1), niveau B.

Met ingang van 2014 zijn de CSR-verslagleggingsprincipes veranderd door de invoering van de nieuwe IFRS 11 Gemeenschappelijke Regelingen. Als gevolg hiervan zijn joint ventures, geassocieerde deelnemingen en andere bedrijven, waarover de groep geen zeggenschap heeft, niet meer opgenomen in de CSR-gegevens. Het toepassen van gelijke financiële consolidatieprincipes voor CSR-gegevens helpt ons de duurzaamheidsindicatoren vast te stellen. Deze kunnen dan rechtstreeks worden vergeleken met financiële gegevens zodat een beeld ontstaat van onze prestaties. Om vergelijking mogelijk te maken, zijn de CSR-gegevens over 2013 dienovereenkomstig opnieuw opgesteld.

Van dit verslag is een Engelse vertaling beschikbaar. In geval van verschillen tussen beide versies prevaleert de Nederlandse tekst.

Gedrukte exemplaren van dit CSR-verslag kunt u aanvragen via csr@boskalis.com.

Het CSR-verslag is in te zien op onze corporate website www.boskalis.com/csr en www.boskalis.com/annualreports.

INHOUDS- OPGAVE

4 **VOORWOORD
VAN DE CEO**

8 **WIE WIJ ZIJN**

20 **ONZE WAARDEKETEN**

30 **ONZE SOCIALE
PRESTATIES**

50 **ONZE MILIEUPRESTATIES**

64 **BIJLAGE**

VOORWOORD VAN DE CEO

Geachte lezer,

Voor u ligt ons inmiddels zesde CSR-verslag. In de afgelopen jaren hebben we voortdurend gewerkt aan het verbeteren van onze duurzaamheidsprestaties en we zijn er trots op dat we ook dit jaar weer progressie hebben geboekt op diverse vlakken.

Corporate Social Responsibility is inmiddels een integraal onderdeel van onze strategie en bedrijfsvoering. Ondanks de voortdurende economische onzekerheden in de wereld zien we de vraag naar duurzame oplossingen voor complexe maritieme infrastructures toenemen. We willen in onze industrie ook toonaangevend zijn in deze ontwikkeling.

Met dit verslag laten we zien hoe we binnen onze grote diversiteit in markten en klanten met onze oplossingen gedeelde waarde creëren voor onze klanten, het milieu en de maatschappij.

KETENVERANTWOORDELIJKHEID

Innoveren en verduurzamen in de keten zien we als een van de kernpunten van onze CSR-strategie. Veelal in partnerschap werken we aan innovatieve oplossingen om de keten duurzamer te maken. In vervolg op het Meet the Buyer programma dat in 2011 is geïnitieerd hebben we in 2014 wederom een drietal Meet the Buyer bijeenkomsten gehouden. Achttien geselecteerde leveranciers zijn uitgenodigd en met ons in gesprek gegaan over thema's zoals energiereductie, alternatieve brandstoffen en mensen-

rechten in de keten. Uit de voorstellen die tijdens de bijeenkomsten zijn gepresenteerd, hebben we vijf initiatieven geselecteerd die we samen met onze leveranciers de komende drie jaar verder zullen uitwerken.

In de keten hanteren we een gedragscode voor onze leveranciers en we voeren jaarlijks een implementatiescan uit om de naleving te toetsen. Dit jaar is een groep van twintig leveranciers bezocht in tien Europese landen en in Noord-Afrika. We begeleiden leveranciers die onvoldoende scores om tot betere prestaties te komen. Deze aanpak loont. Vijf bedrijven die in 2013 nog onvoldoende scoorden hebben hun prestaties inmiddels voldoende verbeterd.

Onze initiatieven op het gebied van duurzaam inkopen zijn erkend: Boskalis is tot winnaar verkozen van de Dutch Sourcing Award 2014.

ONZE SOCIALE PRESTATIES

Onze werkzaamheden kennen een relatief hoog risicoprofiel. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers is een kernwaarde en heeft de hoogste prioriteit. Binnen Boskalis is ons veiligheidsprogramma *NINA* (No Injuries No Accidents) inmiddels een begrip. Sinds de introductie is de ongevallenfrequentie LTIF met ruim 87% gedaald van 0,67 naar 0,09 over 2014.

In lijn met het Corporate Business Plan 2014-2016 is in de loop van het verslagjaar de invoering van de nieuwe divisiestructuur voorbereid. Deze is inmiddels geïmplementeerd. De verbreding van ons portfolio door de overnames van SMIT, Dockwise en Fairmount vraagt om een meer gefocuste aansturing van onze strategische activiteiten. De medezeggenschap is voortdurend goed aangesloten bij de inrichting van het nieuwe organisatie-model en heeft hierover positief geadviseerd.

Sponsoring en donaties zijn een onlosmakelijk onderdeel van ons CSR-beleid en richten zich op de gebieden – en dan met name op de daar gevestigde gemeenschappen – waar Boskalis actief is. In november 2014 werd Boskalis voor het Beach Cleanup project onderscheiden met de SponsorRing in de categorie Maatschappij.

ONZE MILIEUPRESTATIES

Boskalis is een vooruitstrevende en innovatieve speler in eco-engineering. Onze eco-engineering oplossingen zijn gebaseerd op het Building with Nature innovatieprogramma waarbinnen we sinds 2008 kennis en ontwerprichtlijnen voor maritieme infrastructuur ontwikkelen. Daarbij wordt voldaan aan de eisen

van de klant en de samenleving en worden nieuwe kansen voor de natuur gecreëerd. De Building with Nature pilot in Indonesië in dit verslag is daar een goed voorbeeld van. Het programma wordt uitgevoerd door het Ecoshape consortium, een cross sectoraal partnerschap waarvan Boskalis een van de initiatiefnemers is. In het consortium participeren naast ondernemingen overheden en kennisinstellingen. In 2014 is de NGO Wetlands International toegetreden.

In 2013 zijn we door de NGO Shipbreaking Platform met ons duurzame sloopprogramma onderscheiden als industry leader. In 2014 hebben we ons partnerschap met een werf in Mexico verder vorm gegeven waarbij we middels een intensieve samenwerking kennis hebben ingebracht om de werf te laten voldoen aan onze eisen ten aanzien van het duurzaam slopen van onze schepen. Bij dit proces hebben we ook het Shipbreaking Platform betrokken door middel van een bezoek aan de werf. Samen met de werf hebben we gezorgd voor een duurzame sloop van de snijkopzuigers Mercurius, Para en Amstel in 2014.

We hopen u met dit verslag een goed beeld te geven van onze CSR-prestaties die mogelijk zijn gemaakt door het talent en toewijding van onze medewerkers over de hele wereld en de voortdurende steun van onze klanten, onze aandeelhouders en andere belanghebbenden naar wie onze dank uitgaat. We stellen uw suggesties voor verbetering van ons CSR-beleid en onze rapportage daarover op prijs en gaan hierover graag de dialoog met u aan.

Namens de Raad van Bestuur

Peter Berdowski

DUURZAAM ONTMANTELEN NAAR EEN HOGER NIVEAU IN MEXICO

De snijkopzuiger Amstel tijdens het ontmantelingsproces

Toen er in Mexico drie snijkopzuigers ontmanteld moesten worden, vond Boskalis een lokale werf die bereid was om de bedrijfsprocessen zodanig aan te passen dat aan de eisen van Boskalis werd voldaan.

Als wordt besloten om materieel te ontmantelen, hecht Boskalis grote waarde aan een werf en ontmantelingsproces die voldoen aan internationale milieuvoorschriften. Bovendien gaat Boskalis in haar sloopbeleid verder dan bestaande wet- en regelgeving. Daarvoor is Boskalis door het NGO Shipbreaking Platform erkend als koploper in de bedrijfstak.

Aangezien Boskalis wereldwijd actief is, moet het over ontmantelingsmogelijkheden beschikken in verschillende regio's over de hele wereld. Hoewel er stemmen opgaan dat oude schepen voor de sloop naar specifieke werven zouden moeten worden gebracht, is dit niet altijd praktisch uitvoerbaar, financieel haalbaar of vanuit milieuoogpunt een verantwoorde keuze. Zo levert het transport van niet-zelfvarende schepen van de Mexicaanse westkust naar Europa zoveel kosten en CO₂-emissies op, dat het simpelweg geen aanvaardbaar alternatief is.

EEN DUURZAME WERF REALISEREN IN MEXICO

Toen drie snijkopzuigers van Boskalis aan de westkust van Mexico gesloopt moesten worden, ging Boskalis op zoek naar een

geschikte werf. Het werd al snel duidelijk dat er aan de Stille Oceaan kust van het Amerikaanse continent geen geschikte werven waren die een schip konden slopen op een duurzame manier, in overeenstemming met de conventie van Hongkong en de normen van Boskalis. Over dit dilemma werd contact opgenomen met de NGO Shipbreaking Platform en besloten werd dat Boskalis op zoek zou gaan naar een werf die geschikt gemaakt zou kunnen worden om aan die normen te gaan voldoen. Na een aantal mogelijke werven te hebben bezocht, besloten lokale deskundigen van Boskalis te kiezen voor de werf ISP/Amaya Curiel, gevestigd in Ensenada op het Baja-schiereiland.

Roberto Curiel, eigenaar van de werf: "Onze werf was pas twee jaar oud toen we in 2013 werden benaderd door Boskalis om hun schepen te ontmantelen. We hadden belangstelling voor nieuwe mogelijkheden en we waren bereid verbeteringen aan te brengen. De eerste eis van Boskalis was dat de werf moest beschikken over een groot verhard oppervlak, en dat hadden we al in de vorm van een betonnen droogdok voor reparaties. De tweede eis was dat de werf toe moest staan dat deskundigen van Boskalis toezicht zouden houden op de ontmanteling."

Boskalis heeft het classificatiebureau Germanischer Lloyd opdracht gegeven voor een onafhankelijke audit. Vervolgens is in 2014 een proefproject uitgevoerd met de ontmanteling van de Para en de Mercurius. Op basis van de ervaringen met deze twee schepen

zijn de ontmantelingsprocedures nog verder aangescherpt.

In december 2014, tijdens het slopen van de snijkopzuiger Amstel, heeft Merijn Hougee, bestuurslid van de NGO Shipbreaking Platform, samen met vertegenwoordigers van Boskalis een bezoek gebracht aan de werf en een ontmoeting gehad met Roberto Curiel en vertegenwoordigers van de Universiteit van Baja California.

Alberto Prado, Fleet Manager van Boskalis verklaart: "Zorgvuldige voorbereiding van een schip is van vitaal belang voor een duurzame ontmanteling. Niemand kent ons materieel beter dan Boskalis zelf, en door onze kennis te delen dragen we bij aan een succesvolle ontmanteling. Het is standaardbeleid dat we voor alle schepen een inventaris maken van gevaarlijke stoffen, een Inventory of Hazardous Materials (IHM). In het geval van de Amstel hebben we ook besloten om de gevaarlijke stoffen zelf te verwijderen en hebben we alle olie- en brandstoftanks gereinigd voordat het schip naar Ensenada

werd gesleept. Ook hebben we onderdelen van het schip gehaald die hergebruikt konden worden op andere schepen van de Boskalis-vloot. Toen het schip eenmaal in dok lag, hebben twee van onze technische inspecteurs ter plaatse de werkzaamheden gevolgd. Gedurende die periode hebben we suggesties gedaan voor verbeteringen in het ontmantelingsproces, die vaak van procedurele aard waren."

Roberto: "Boskalis wilde het werk door derden laten certificeren. Hoewel we gewend waren om te werken met certificatie van lokale overheden, waren de eisen van Boskalis strenger. Daarom zijn er wetenschappers van de afdeling Marine Science van de Universiteit van Baja California ingeschakeld voor het monitoren van de lucht-, water- en bodemkwaliteit en de verwerking van gevaarlijke stoffen."

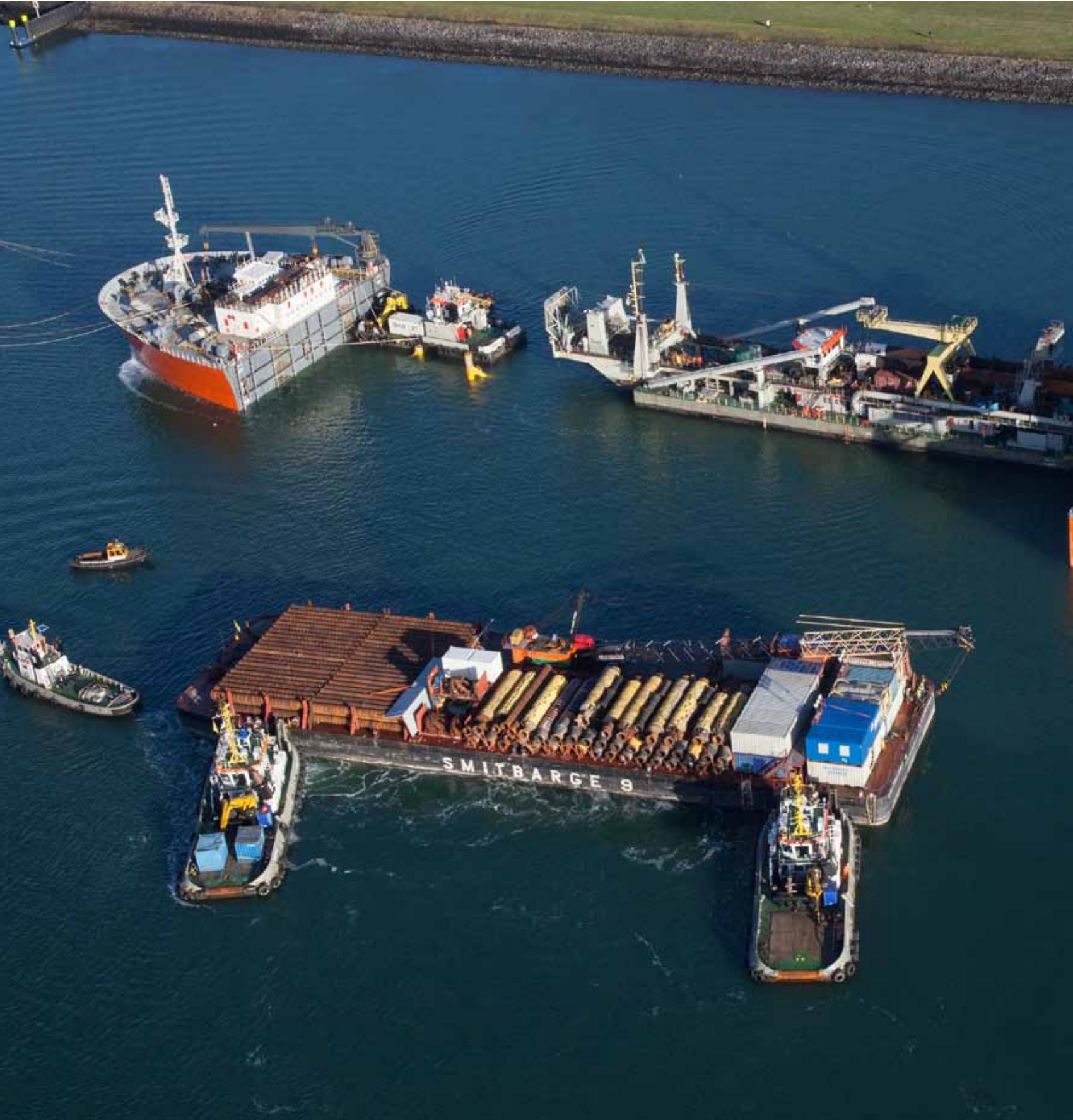
Merijn: "De manier waarop de ontmanteling is uitgevoerd, is een bewijs dat Boskalis zeer veel waarde hecht aan naleving van de internationale conventies met betrekking tot hergebruik. De technische inspecteurs van Boskalis ter plaatse hebben zich tot het uiterste ingezet om een schoon en veilig hergebruik van de scheepsmaterialen te realiseren. Ze hebben abstracte principes vertaald in praktische toepassingen en veel tijd geïnvesteerd om aan de andere kant van de wereld een werf met een droogdok te vinden dat duidelijk de potentie had om te gaan voldoen aan de hoogste internationale normen. Ik wil Boskalis stimuleren om hun kennis te delen om zo de werf te helpen zich te ontwikkelen en transparant te communiceren over hun duurzaam ontmantelingsproces. Zo geven ze de maritieme bedrijfstak het goede voorbeeld. Uiteindelijk zal dat helpen de traditioneel "vuile" scheepssloperijen om te vormen tot een bedrijfstak met een positief imago waarin materialen worden hergebruikt."

HET GOEDE VOORBEELD GEVEN

Roberto: "Verandering roept altijd weerstand op. Dat is de natuur van de mens. Boskalis heeft twee ingenieurs naar ons toegestuurd om toezicht te houden op het werk. Ze waren uiterst toegewijd en hadden zeer veel aandacht voor naleving van de internationale principes. In het begin riep dat wel eens spanningen op bij onze medewerkers, maar de mensen van Boskalis stonden open voor een gesprek en wilden graag uitleggen waarom bepaalde dingen moesten gebeuren. Dat waren constructieve gesprekken. De samenwerking met Boskalis heeft ons milieubewustzijn versterkt. Ook hebben we ervaring opgedaan met het werken op een andere, meer verantwoordelijke manier. De hele wereld gaat steeds verantwoordelijker om met het milieu. In ons land willen we daarmee voorop lopen. Ik verwacht dat het op den duur die kant opgaat in de bedrijfstak, met meer toezicht en beperkingen, en zo hoort het ook. Boskalis heeft ons de mogelijkheid geboden onze bedrijfsvoering te verbeteren door kennis te delen en ons te laten zien hoe het in de rest van de wereld toegaat."

Martijn Schuttevâer, Director Corporate Communications van Boskalis: "Toen we besloten om onze schepen te laten ontmantelen door de werf Amaya Curiel, wisten we dat de werf niet voldeed aan al onze eisen. De potentie van de werf en de inzet van de eigenaar gaven echter de doorslag. Ik ben blij dat we met de NGO Shipbreaking Platform hebben kunnen delen wat we in Mexico hebben bereikt."

WIE WIJ ZIJN

10 **PROFIEL EN DIENSTEN**

12 **BELEID, STRATEGIE EN
DOELSTELLINGEN**

14 **CORPORATE
GOVERNANCE**

18 **ONZE STAKEHOLDERS**

PROFIEL EN DIENSTEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.
(Boskalis) is toonaangevend expert op het gebied van baggeren en maritieme dienstverlening en creëert nieuwe horizons voor al haar stakeholders.

Wij bieden naast onze traditionele baggeractiviteiten een breed scala aan maritieme diensten ten behoeve van de offshore energiesector. Daarnaast zijn we actief met sleepdiensten en reddings- en bergingswerk.

Als partner zijn we in staat voor onze klanten complexe infrastructurele werken binnen de keten van ontwerp, projectmanagement en uitvoering op tijd en binnen budget te realiseren, ook op kwetsbare locaties of afgelegen plaatsen in de wereld. We streven ernaar om onze oplossingen duurzaam te ontwerpen en te realiseren.

De vraag naar onze diensten wordt gedreven door stijgende energieconsumptie, groei van de wereldhandel, wereldbevolkingsgroei en klimaatverandering. Boskalis opereert mondiaal maar concentreert zich op zeven geografische regio's in de wereld waar de grootste groeiverwachtingen liggen voor de energiemarkt en de markt voor havens. Deze spreiding geeft ons zowel een solide basis als de flexibiliteit om een breed scala aan projecten te kunnen verwerven en zorgt voor goede vooruitzichten op evenwichtige en bestendige groei. Onze voornaamste opdrachtgevers zijn olie-, gas- en elektriciteitsmaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven.

Boskalis heeft circa 8.500 medewerkers, exclusief ons aandeel in de deelnemingen. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers heeft de hoogste prioriteit. Boskalis hanteert wereldwijd een vooruitstrevend veiligheidsprogramma dat hoog aangeschreven staat in de industrie en bij onze klanten. We zijn voor klanten actief in meer dan 75 landen in zes werelddelen. Onze veelzijdige vloot bestaat uit 1.000 schepen en werktuigen. Het hoofdkantoor is gevestigd in Papendrecht, Nederland. Het aandeel Koninklijke Boskalis Westminster N.V. staat sinds 1971 genoteerd op Euronext Amsterdam en maakt deel uit van de AEX-index.

Boskalis staat bekend om haar innovatieve benadering en specialistische kennis van milieuvriendelijke technieken. Met onze grote expertise, multidisciplinair aanbod en uitgebreide ervaring met engineering en projectmanagement bewijzen we keer op keer, op moeilijke locaties, complexe projecten op tijd en binnen budget te kunnen realiseren.

DREDGING & INLAND INFRA

Van oorsprong is baggeren de kernactiviteit van Boskalis. Het gaat hierbij om alle werkzaamheden die nodig zijn om slib, zand en andere lagen van de waterbodem te verwijderen en al dan niet op een andere locatie te gebruiken, bijvoorbeeld voor kustbescherming of landaanwinning. De dienstverlening omvat daarnaast de aanleg en onderhoud van havens en vaarwegen en kust- en oeverbescherming, maar ook

Het verdiepen en verbreden van een navigatiekanaal in Qatar met behulp van een snijkopzuiger

aanverwante specialistische diensten als rotsfragmentatie onder water. Verder is Boskalis actief in het delven van grondstoffen, gebruikmakend van baggertechnieken. Met onze mondiale spreiding, ons vakmanschap, de veelzijdige state-of-the-art vloot en onze bewuste focus op kostenefficiëntie hebben wij een erkende positie verworven als een wereldmarktleider in baggeren. In Nederland is Boskalis ook actief als aannemer van droge infrastructuurprojecten. Het betreft hier het ontwerp, de voorbereiding (door middel van drooggrondverzet) en uitvoering van grootschalige civiele infrawerken, zoals de aanleg van (spoor-)wegen, bruggen, dammen, viaducten en tunnels. Hierbij voeren we ook specialistische werkzaamheden uit zoals grondverbetering en grondsanering.

OFFSHORE ENERGY

Met de offshore dienstverlening van Boskalis en dochterondernemingen Dockwise en Fairmount ondersteunen we de activiteiten van de internationale energiesector, waaronder olie- en gasbedrijven en aanbieders van duurzame energievormen zoals windenergie. We zijn betrokken bij de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en ontmanteling van olie- en LNG-import/export-faciliteiten, offshore platformen, pijpleidingen en kabels en offshore windmolenparken. Boskalis zet hiervoor haar expertise in op het gebied van zwaar transport, hijswerk en installatie, duik- en ROV-diensten aangevuld met baggeren, offshore steenstortwerk en installatie van pijpleidingen. Met VBMS, een 50%-deelneming, zijn wij een leidende speler op de Europese markt voor offshore kabelinstallatiewerken.

TOWAGE

In havens over de hele wereld verleent Boskalis middels de strategische deelnemingen Keppel Smit Towage, SAAM SMIT Towage en de te vormen joint venture met Kotug assistentie aan binnenkomende en uitgaande zeeschepen. Daarnaast leveren we voor de exploitatie en het beheer van onshore en offshore terminals een breed palet aan diensten via de strategische deelneming Smit Lamnalco. Dit omvat onder andere het begeleiden bij het aan- en afmeren van tankers bij LNG- en olieterminals en aanvullende ondersteunende diensten, zoals loodsdiens, onderwater inspecties en onderhoud, brandbestrijding en het vast- en loskoppelen van terminalaansluitingen. In ruim 90 havens in 35 landen assisteren we met een veelzijdige vloot van meer dan 450 schepen onder andere olie- en chemicaliëntankers, containerschepen, koelschepen, RoRo-schepen en stukgoedschepen.

SALVAGE

Met SMIT Salvage bieden we diensten op het gebied van berging en wrakopruijing. SMIT Salvage biedt assistentie aan schepen in nood en is in staat op ieder moment waar dan ook ter wereld in actie te komen. Hiervoor werken wij vanuit vier locaties die strategisch gelegen zijn ten opzichte van de belangrijkste internationale vaarroutes: Houston, Kaapstad, Rotterdam en Singapore. Wrakopruijingen van gezonken schepen en offshore platformen gebeurt vrijwel altijd op locaties waar een wrak het verkeer hindert of een gevaar voor het milieu oplevert. We beschikken over de hoogwaardige technologie en expertise om gevaarlijke stoffen als bunkerolie uit wrakken te verwijderen en hebben een succesvolle staat van dienst in het bergen van schepen en platformen onder uitdagende omstandigheden.

BELEID, STRATEGIE EN DOELSTELLINGEN

BELEID

De verstedelijking, economische ontwikkeling en klimaatverandering vormen een uitdaging voor de duurzame sociaal-economische ontwikkeling van delta's en kustgebieden. Daarnaast gaan mijnbouwbedrijven en olie- en gasmaatschappijen steeds verder in hun zoektocht naar erts, olie en gas; ook in kwetsbare gebieden. Daardoor ontstaat in de breedte van onze dienstverlening de noodzaak voor duurzame initiatieven.

Boskalis levert diensten aan klanten in specifieke marktsegmenten en in zeven geografische regio's. We richten ons op een duurzame, langetermijn groei. Winstgevendheid op lange termijn is een wezenlijke randvoorwaarde voor het bereiken van onze bedrijfsdoelen en voor de voortdurende groei van ons bedrijf. Het is een maatstaf voor de doelmatigheid van ons bedrijf en voor de uiteindelijke waarde die de klant aan de door ons geleverde diensten toekent. Zonder winst en zonder een robuuste financiële grondslag zou het niet mogelijk zijn om aan onze verantwoordelijkheden te voldoen.

Met ons beleid streven we naar een gezonde balans tussen economische waardecreatie voor onze stakeholders en onze onderneming enerzijds en milieuzorg en maatschappelijke verantwoordelijkheid anderzijds.

STRATEGIE EN DOELSTELLINGEN

Onze CSR-strategie richt zich op kernpunten die voor ons en onze stakeholders materieel zijn, waar onze impact materieel is en waarop we invloed kunnen uitoefenen. De dialoog met onze stakeholders over wederzijdse behoeftes en belangen is een van de bouwstenen van ons CSR-beleid.

In ons beleid en strategie laten we ons leiden door onze Gedragscode die gebaseerd is op internationale richtlijnen als de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Onze corporate strategie, de dialoog met onze stakeholders en de toetsingsresultaten uit benchmarks hebben geleid tot onze CSR-strategie die gebaseerd is op de hieronder weergegeven drie pijlers. Voor een uitgebreide toelichting op onze corporate strategie verwijzen wij u naar pagina's 10-14 in ons Jaarverslag 2014.

FOCUS

Met onze oplossingen realiseren we gedeelde waarde voor onze klanten, het milieu en de maatschappij. Daarmee onderscheiden we ons van onze concurrenten. De grote diversiteit in onze markten en klanten brengt met zich mee dat we verschillende accenten en prioriteiten moeten leggen. Met het maatwerk dat we kunnen bieden met onze eco-engineering oplossingen optimaliseren wij de haalbaarheid van projecten, zowel voor klanten aan de bovenkant van de S-curve – die geïntegreerde, innovatieve dienstverlening of turn key oplossingen van ons verlangen – als voor klanten aan de onderzijde van de S-curve die op zoek zijn naar relatief eenvoudige en standaard dienstverlening.

Onze eco-engineering oplossingen zijn gebaseerd op de Building with Nature filosofie (zie ook pagina's 53-57 in dit verslag.)

Onze langetermijn doelstelling is de realisatie van al onze projecten wereldwijd op basis van deze filosofie. Het is onze kortetermijn ambitie om elk jaar een project met de Building with Nature filosofie te realiseren.

EXPAND

Innoveren en verduurzamen in de keten zien we als een van de kernpunten van onze CSR-strategie. Om onze supply chain verder te verduurzamen zullen we de dialoog met onze ketenpartners in onze Dredging en Offshore Energy activiteiten verder intensiveren en verdiepen door ook onze tweedelijnsleveranciers hierbij te

betrekken. Met onze ketenpartners blijven we werken aan innovatieve ontwikkelingen op het gebied van schonere motoren en milieuvriendelijke brandstoffen, energiebesparing, duurzame ontmanteling van onze schepen en cradle-to-cradle en recycling concepten. In de keten hanteren we een gedragscode voor onze leveranciers en voeren we jaarlijks een implementatiescan uit om de naleving te toetsen.

Het is onze ambitie om de keten te verduurzamen. Ons tempo zal mede afhangen van de economische haalbaarheid. Onze kortetermijn ambitie richt zich op de komende drie jaar waarbij we ernaar streven om vanuit de Meet the Buyer bijeenkomsten vijf initiatieven samen met onze ketenpartners op te pakken die tot een verdere verduurzaming van de keten kunnen leiden. We willen daarnaast de implementatiescans verder uitbreiden naar tweedelijnsleveranciers en meer leveranciers die buiten Europa gevestigd zijn.

Veiligheid is voor ons een kernwaarde. In onze Dredging divisie is ons veiligheidsprogramma *NINA* (No Injuries No Accidents) al enkele jaren breed geïmplementeerd en inmiddels een natuurlijk onderdeel van het werk. Ook bij de divisie Offshore Energy heeft de invoering en acceptatie van *NINA* een hoge prioriteit. In 2013 is een start gemaakt met de introductie en is het personeel getraind. In 2015 zal de introductie bij Dockwise plaatsvinden. Onze doelstelling blijft No Injuries No Accidents.

STRENGTHEN

In lijn met het Corporate Business Plan 2014-2016 is in de loop van 2014 de nieuwe divisiestructuur voorbereid. Onze CSR-rapportagesystemen zullen daarop worden aangepast en verder worden geoptimaliseerd in 2015. We streven ernaar om binnen drie jaar volgens de GRI4-richtlijnen te rapporteren en het complete CSR-verslag extern te laten verifiëren.

Om onze organisatie verder te versterken investeren we in de ontplooiing en het welzijn van onze mensen. Zij zijn voor ons onmisbaar om ons werk goed te kunnen uitvoeren en dragen bij aan onze leidende marktpositie. Ons opleidingsprogramma is voortdurend in ontwikkeling opdat we blijven aansluiten op de behoeften van de markt.

Verder in dit verslag staan we hier uitgebreid bij stil.

CORPORATE GOVERNANCE

BESTUUR EN RAPPORTAGE

Boskalis heeft een tweelaags bestuursmodel, wat betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn. De Raad van Bestuur is belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap en is verantwoordelijk voor (de realisatie van) haar langetermijn strategie met de bijbehorende risico's, het resultaat en de voor de onderneming relevante aspecten van ondernemen. De Raad van Bestuur bepaalt de doelstellingen van de vennootschap en implementeert het zakelijke beleid en de daaruit voortvloeiende bedrijfsprestatie.

De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Bestuur laat zich bij de vervulling van zijn taak leiden door het belang van de vennootschap en haar activiteiten, en weegt daarbij de in aanmerking komende belangen af van bij de vennootschap betrokken partijen. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het toezicht op het functioneren van het bestuur en voorziet de Raad van Bestuur tevens van advies. Bij Boskalis bestaat een nauwe samenwerking tussen de Raad van Commissarissen en haar commissies, de Raad van Bestuur en de stakeholders. De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn samen verantwoordelijk voor de belangenbehartiging van de stakeholders en besteden bij hun taakuitvoering aandacht aan de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

Het aanbieden van zo duurzaam mogelijke oplossingen aan onze klanten is onderdeel van de corporate strategie. Het remuneratiebeleid en de beloningselementen zijn direct afgeleid van de

strategische agenda van Boskalis. Ze bevatten naast economische doelstellingen ook duurzame doelstellingen zoals veiligheid en personeelsontwikkeling. In het Remuneratierapport 2014 wordt aangegeven dat deze CSR-aspecten deel uitmaken van de langetermijn ondernemingsdoelstellingen. De externe auditor is betrokken bij de vaststelling van de remuneratie en draagt er zorg voor dat de hieromtrent opgestelde procedures op de juiste wijze worden uitgevoerd.

Zie hiervoor het Remuneratie Rapport op onze corporate website www.boskalis.com.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het CSR-beleid van de onderneming. De Raad van Bestuur laat zich adviseren en informeren door de volgende taskforces en functionarissen. Over de invulling van de milieuprestaties wordt de Raad van Bestuur geadviseerd door twee taskforces; de Taskforce Energy Management en de Taskforce Eco-Engineering. Daarnaast heeft het onderwerp veiligheid een zeer hoge prioriteit binnen onze onderneming. De Raad van Bestuur is nauw betrokken bij dit onderwerp en laat zich hierover adviseren en informeren door de

afdeling SHE-Q. Bij de invulling van de HR- en maatschappelijke doelstellingen laat de Raad van Bestuur zich adviseren door respectievelijk de directeur HR en de directeur IR & Corporate Communications. Over keten-gerelateerde zaken laat de Raad van Bestuur zich adviseren door de hoofden van de business units en relevante stafafdelingen.

Het CSR-beleid wordt jaarlijks geëvalueerd. De uitkomst bepaalt de strategische prioriteiten en doelstellingen en geeft aan welke onderwerpen materieel en welke prestatie-indicatoren relevant zijn om in ons CSR-verslag te rapporteren. Het verslag wordt door de Raad van Bestuur van Boskalis goedgekeurd en wordt inhoudelijk integraal met de Raad van Commissarissen besproken.

Voor de 2014-verslagen van de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur, ons corporate risicobeheer en governance beleid en onze organisatie – waaronder de samenstelling van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur – verwijzen wij u naar ons Jaarverslag 2014, respectievelijk pagina's 22-26, 30-59 en 138-140 en onze corporate website www.boskalis.com.

GEDRAGSCODE

In ons beleid en strategie laten we ons leiden door onze Gedragscode met betrekking tot onze sociale, maatschappelijke, milieu- en economische verantwoordelijkheid. De Gedragscode is gebaseerd op internationale richtlijnen als de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Boskalis aanvaardt verantwoordelijkheid voor zaken die binnen haar invloedssfeer liggen. In de landen waar Boskalis werkt, gelden nationale wetten en regels. Boskalis onthoudt zich van culturele beoordelingen en gedraagt zich als een goed burger of een gast. We doen geen zaken in landen die onderworpen zijn aan internationale en relevante nationale embargo's.

Boskalis toetst haar gedragscode tenminste om de twee jaar. De volledige tekst van onze Gedragscode is op onze corporate website te downloaden: www.boskalis.com/csr.

INTEGRITEIT

We accepteren, betalen of vragen geen steekpenningen of andere gunsten met als doel oneigenlijke zakelijke, financiële of persoonlijke voordelen te behalen of te verlenen. We informeren onze mensen gericht over wet- en regelgeving rond omkoping en corruptie zoals onder andere weergegeven in de UK Bribery Act. Tevens respecteren we de intellectuele eigendomsrechten en houden we ons aan de principes van eerlijke concurrentie door de toepasselijke wetgeving op het vlak van het mededingingsrecht na te leven.

Agentencontracten

In veel landen waar Boskalis werkt is het niet mogelijk is om activiteiten te ontplooiën zonder lokale partner of sponsor. De wijze waarop met een dergelijke partner wordt samengewerkt, ligt vast in een contract. De onderneming heeft met behulp van externe juridische adviseurs de agentencontracten in 2013 nogmaals tegen het licht gehouden en aangescherpt. Deze evaluatie heeft geen onregelmatigheden aan het licht gebracht. Tevens is een nieuwe standaardovereenkomst opgesteld en geïmplementeerd. De controle van de agentencontracten is onderdeel van de audits die door onze externe accountant worden verricht.

Klokkenluidersregeling

Boskalis kent een klokkenluidersregeling die van kracht is voor onze werknemers inzake meldingen van vermeende onregelmatigheden binnen de onderneming. Onder vermeende onregelmatigheid wordt verstaan elk onderwerp van algemene, financiële, operationele en personele aard dat niet in lijn is met de Gedragscode van Boskalis. In het kader van de klokkenluidersregeling is een vertrouwenspersoon aangesteld. De vertrouwenspersoon zal de melding onverwijld in behandeling nemen en besluiten welke acties passend en noodzakelijk zijn. De werknemer die een melding onder de klokkenluidersregeling heeft gedaan, zal niet in zijn rechtspositie worden benadeeld als gevolg van deze melding. De klokkenluidersregeling is te vinden op de corporate website www.boskalis.com.

BELANGRIJKSTE CIJFERS EN RESULTATEN OVER 2014

Voor informatie over de belangrijkste cijfers en resultaten over 2014 en vooruitzichten verwijzen wij u naar ons Jaarverslag

2014, hoofdstuk het Verslag van de Raad van Bestuur (pagina's 30-59), Jaarrekening (pagina's 61-131) en Tien jaren overzicht (pagina 134).

BELASTINGAFDRACHT

Wij vinden een coherente en verantwoordelijke houding tegenover belastingen een belangrijk element van ons CSR-beleid. In dat verband hebben we de volgende belastingprincipes vastgesteld.

Compliance

Boskalis houdt zich aan de wettelijke voorschriften betreffende het betalen van belastingen. Wereldwijd hebben we de afgelopen vijf jaar gemiddeld ongeveer 15 procent belasting betaald in meer dan 40 belastingstelsels, waaronder die van 10 ontwikkelingslanden. Compliance wordt bewaakt binnen een Tax Control Framework.

Zakelijke overwegingen

Belasting is gekoppeld aan activiteiten, en winst wordt toebedeeld aan landen waarin waarde is gecreëerd volgens nationale en internationale regels en normen en onder toepassing van het "arm's length"-beginsel. Boskalis probeert niet om belastingen te ontwijken door 'kunstmatige' constructies in belastingparadijzen.

Relatie met de fiscus

Wij streven naar een open en constructieve dialoog met de fiscus op basis van bekendmaking van relevante feiten en omstandigheden. Wij streven naar meer duidelijkheid en zekerheid vooraf met betrekking tot belastingen en we hebben convenanten gesloten met de Nederlandse fiscus.

Transparantie

Wij zijn transparant over onze aanpak van belastingen en onze belastingpositie. Opgaven worden gedaan in overeenstemming

KERNCIJFERS CSR-PRESTATIES	2014	2013
SOCIALE PRESTATIES		
Trainings-/ontwikkelingsuren medewerkersbestand	144.547	147.171
LTIF	0,09	0,11
MAATSCHAPPELIJKE INVESTERINGEN		
Aantal begeleide stagiaires, afgestudeerden en promovendi	124	130
MILIEU-PRESTATIES		
CO ₂ -emissies in metric ton ('000) (zie pagina 61 voor toelichting)	1.580	1.350
Investering Building with Nature (in EUR)	500.000	250.000
ECONOMISCHE PRESTATIES (IN MILJOENEN EUR)		
Omzet	3.167	3.144
Orderportefeuille	3.286	3.323
EBITDA	945,9	757,2
Nettoresultaat van strategische deelnemingen	56,4	63,7
Bedrijfsresultaat	652,3	463,4
Nettowinst	490,3	365,7
GEGEVENS PER AANDEEL (IN EUR)		
Winst	4,03	3,09
Dividend	1,60	1,24
Cashflow	6,46	5,56

met de desbetreffende nationale voorschriften evenals met de toepasselijke verslagleggingsvereisten en normen zoals IFRS.

CERTIFICERING

Met certificering laten we zien dat we voldoen aan internationaal erkende management-, milieu- en veiligheidsstandaards. Boskalis is voor vrijwel alle bedrijfsonderdelen gecertificeerd volgens ISM, ISO 9001, ISO 14001 en OHSAS 18001 of VCA voor de Nederlandse vestigingen. Voor een overzicht van de diverse certificeringen per bedrijfsonderdeel verwijzen wij naar de bijlage van dit verslag.

Daarnaast is in 2014 de BREEAM certificering van onze kantoorgebouwen in Papendrecht aan de orde geweest. BREEAM is een beoordelings- en certificeringsmethodiek voor de duurzaamheidsprestaties van gebouwen. Het gaat er in de certificering met name om het bewustwordingsproces van de gebruikers van het gebouw over energieverbruik en duurzaamheid te bevorderen. Wij hebben onderzocht hoe wij ons op deelname kunnen voorbereiden en als doelstelling geformuleerd dat we deze certificering op het niveau van twee sterren in 2015 willen behalen voor de drie hoofdgebouwen in Papendrecht.

BENCHMARKS

De duurzaamheidsprestaties van Boskalis zijn in 2014 in verschillende benchmarks getoetst en door diverse instanties onderscheiden.

- Boskalis Nederland heeft zich opnieuw gecertificeerd voor niveau 5, het hoogste niveau van de CO₂-Prestatieladder.
- De NEVI (Nederlandse Vereniging van Inkoopmanagement) heeft ons onderscheiden met de Dutch Sourcing Award in zowel de categorie 'Sustainability' als in de 'overall' categorie

- "vanwege deze voorbeeldfunctie voor andere ondernemingen".
- In de Transparantiebenchmark van het Ministerie van Economische Zaken zijn we op plek 45 geëindigd van de 430 ondernemingen die zijn uitgevraagd.
 - We hebben wederom deelgenomen aan het Carbon Disclosure Project, een platform waar informatie over emissies beschikbaar wordt gesteld aan aangesloten beleggers.
 - De VBDO (Vereniging van Beleggers in Duurzame Ontwikkeling) heeft ons plaats 24 toegekend in hun Responsible Supply Chain Benchmark.
 - De NGO Shipbreaking Platform heeft ons als industry leader onderscheiden met ons duurzame sloopprogramma. Ze waren in 2014 tevens betrokken bij onze activiteiten om het niveau van een werf in Mexico aan onze strenge eisen te laten voldoen. (Zie pagina's 6-7 in dit verslag.)
 - De Boskalis Beach Cleanup Tour is met de SponsorRing onderscheiden in de categorie Maatschappij. De SponsorRing is de jaarlijkse prijs voor de beste sponsorcases in Nederland.
 - Daarnaast hebben we diverse veiligheidsonderscheidingen ontvangen. Voor een overzicht verwijzen wij u naar pagina 35 van dit verslag.

We zien de belangstelling voor ons bedrijf in benchmark-onderzoeken toenemen. Een aantal daarvan maakt gebruik van de Global Industry Classification Standard (GICS) waarbij Boskalis wordt aangeduid als een Construction & Engineering Company. Dat kan lastige dilemma's opleveren omdat ons grondstoffenverbruik een ander profiel heeft. In dialoog met de verschillende instanties blijven we aandacht vragen voor de unieke samenstelling aan activiteiten van onze onderneming. De uitkomst van de dialogen met onze stakeholders en benchmarks nemen wij mee in de jaarlijkse evaluatie van ons CSR-beleid en onze CSR-rapportage.

De Trenchformer installeert een elektriciteitskabel voor het windpark Luchterduinen met op de achtergrond de Ndurance

ONZE STAKEHOLDERS

Door een dialoog met onze stakeholders aan te gaan krijgen we een goed beeld van hun informatiebehoefte en belangen en creëren we wederzijds bewustzijn en begrip.

SELECTIE

We rekenen die groepen of personen tot onze stakeholders die significante gevolgen ondervinden van onze activiteiten of die onze organisatiestrategie kunnen beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een selectie van onze stakeholders zoals weergegeven in het overzicht in dit hoofdstuk.

DIALOOG EN INVLOED

De dialoog met onze stakeholders over wederzijdse behoeftes en belangen is een van de bouwstenen van ons CSR-beleid. We kiezen voor een combinatie van formeel en informeel overleg. De frequentie hiervan varieert.

CROSS SECTORALE PARTNERSCHAPPEN

Boskalis kent een groot aantal cross sectorale partnerschappen waarvan de belangrijkste zijn:

- Stichting Ecoshape, een partnerschap met overheden, kennisinstituten, ondernemingen en een NGO, waarin Boskalis in de afgelopen zeven jaar € 3.250.000 heeft geïnvesteerd in het Building with Nature programma. (Zie tevens pagina's 53-57 in dit verslag.)
- Partnerschappen met Van Voorden, Vosta, Allard en Magotteaux waarmee cradle-to-cradle ketens zijn ingericht voor versleten waaiers, baggerpompen en snijkoptanden waarmee ruim 2,7 miljoen kilo materiaal is gerecycled. (Zie tevens pagina's 62-63 in dit verslag.)
- Partnerschap met Van Beelen voor het recyclen van versleten baggerleidingen. (Zie tevens pagina 60 in dit verslag.)
- Partnerschap met SkyNRG voor de afname van biodiesel voor ons vrachtwagenpark in Nederland. (Zie tevens pagina 59 in dit verslag.)
- Partnerschap met SeaNRG, een zusterinstituut van SkyNRG, dat we begin 2015 zijn gestart. SeaNRG richt zich op de ontwikkeling van een 'drop-in' biobrandstof voor de scheepvaart die aan de hoogste duurzaamheidseisen dient te voldoen. Er liggen plannen om gezamenlijk een pilotproject op te starten.
- Partnerschap met een werf in Mexico, Ensenada waarbij we middels een intensieve samenwerking kennis hebben ingebracht om de werf te laten voldoen aan onze eisen ten aanzien van het duurzaam slopen van onze schepen. De NGO Shipbreaking Platform heeft op onze uitnodiging in december 2014 een bezoek aan de werf gebracht. (Zie tevens pagina's 6-7 in dit verslag.)
- Partnerschap met NGO Stichting de Noordzee waarbij we hoofdsponsor zijn in de Boskalis Beach Cleanup Tour (zie tevens pagina 47 in dit verslag). Daarnaast bestaan er diverse samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen, kennisinstituten en leveranciers en wordt er op lokaal niveau met NGO's samengewerkt in onder andere Nigeria, Kenia en Zuid-Afrika.

OVERZICHT STAKEHOLDERSDIALOGOOG

STAKEHOLDER	DIALOOG 2014
Medewerkers	Zie pagina 43 in dit verslag
Klanten	Zie pagina 23 in dit verslag
Kapitaalverschaffers en aandeelhouders	Zie het hoofdstuk 'Aandeelhoudersinformatie' op pagina's 16-17 in ons Jaarverslag 2014
Toeleveranciers	Zie pagina's 25-27 in dit verslag
Onderwijs- en kennisinstituten	Zie pagina's 43 en 46 in dit verslag
Lokale gemeenschappen	Zie pagina's 46-47 in dit verslag
Maatschappelijke en brancheorganisaties	Zie pagina's 46-47 en 58 in dit verslag
Geïnteresseerden	Via de speciale contactmogelijkheid op onze website kunnen geïnteresseerden hun opmerkingen op CSR-gebied aan ons kenbaar maken

ONZE WAARDEKETEN

22 **BELEID EN
DOELSTELLINGEN**

23 **ONZE KLANTEN**

24 **ONZE TOELEVERANCIERS**

28 **IMPACT IN DE KETEN**

29 **RISICO'S EN KANSEN IN
DE KETEN**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

Innoveren en verduurzamen in de keten zien we als een van de kernpunten van onze CSR-strategie. Klanten en leveranciers zijn onze belangrijkste ketenpartners.

Om onze supply chain verder te verduurzamen zullen we de dialoog met onze ketenpartners in onze Dredging en Offshore Energy activiteiten verder intensiveren en verdiepen door ook onze tweedelijnsleveranciers hierbij te betrekken. Met hen blijven we, veelal in cross-sectorale partnerschappen, werken aan innovatieve ontwikkelingen op het gebied van schonere motoren en milieuvriendelijke brandstoffen, energiebesparing, duurzame ontmanteling van onze schepen en cradle-to-cradle en recycling concepten. In de keten hanteren we een gedragscode voor onze leveranciers en voeren we jaarlijks een implementatiescan uit om de naleving te toetsen.

Een overzicht van de belangrijkste cross-sectorale partnerschappen treft u aan op pagina 19 van dit verslag. Een overzicht van de verbonden partijen en onze organisatie treft u aan op respectievelijk pagina's 115-119 en 138-140 in ons Jaarverslag 2014.

ONZE KLANTEN

Onze voornaamste opdrachtgevers zijn olie-, gas- en energiemaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven. Boskalis concentreert zich op marktsegmenten die op langere termijn structurele groei vertonen: Energie en Havens. Binnen deze marktsegmenten concentreren wij ons op zeven geografische regio's: Noordwest-Europa, Oost- en West-Afrika, Midden-Oosten, Zuidoost-Azië, Australië, Brazilië en de Golf van Mexico. Voor een (grafische) beschrijving van ons bedrijfsmodel, onze strategie, de laatste marktontwikkelingen en vooruitzichten verwijzen wij u naar de hoofdstukken Strategie en Verslag van de Raad van Bestuur op respectievelijk pagina's 10-14, 32 en 58 in ons Jaarverslag 2014.

DIALOOG EN SAMENWERKING IN DE KETEN

Steeds meer klanten vragen van ons om al vanaf de (voor-)ontwerpfase tot en met de complete uitvoering op te treden als contractpartner. Onze engineering- en milieu-expertise kunnen we zo optimaal benutten. In alle gevallen brengen we onze eco-engineering oplossingen onder de aandacht, gebaseerd op de Building with Nature filosofie. Daarnaast omarmen de meeste klanten ons veiligheidsprogramma *NINA*. Dit heeft onder andere geleid tot een aantal veiligheidsonderscheidingen (zie pagina 35 in dit verslag).

Kennis delen, educatie, voorlichting en ervaringen uitwisselen met onze klanten vinden we belangrijk. Dat zijn ook de kerndoelen van het lesprogramma 'Dredging and Reclamation' dat in branche-verband is opgezet en waaraan Boskalis een substantiële bijdrage levert. Het programma is al door zo'n tweeduizend cursisten gevolgd. Klanten vormen zo'n 70-80% van de deelnemers en bestaan uit haven-autoriteiten, ingenieursbureaus en overheden. Ook getalenteerde studenten uit ontwikkelingslanden volgen de cursus. In principe wordt de cursus jaarlijks in Europa en Azië gegeven. Onder meer op verzoek van voormalige cursisten is enkele jaren geleden een tweede seminar gestart, de tweedaagse cursus 'Environmental aspects of dredging'.

ONZE TOELEVANCERS

GEDRAGSCODE TOELEVERANCIERS

Boskalis onderhoudt relaties met ongeveer 1.200 leveranciers voor de centrale inkoop van machinery, hydrauliek, elektro- & survey-equipment, slijt- & constructiedelen en facilitaire- en verbruiksgoederen. Zo'n 200 van hen worden beschouwd als strategische leveranciers die 90% van het inkoopvolume bepalen van onze afdeling Central Procurement.

Meer dan de helft (circa 55%) van de 1.200 leveranciers zijn Nederlandse bedrijven, 15% is overig Europees en 30% is gevestigd buiten Europa. De general manager Procurement & Logistics is verantwoordelijk voor het inkoopbeleid en de leveranciersselectie en legt verantwoording af aan de Groepsdirectie. Boskalis wil zaken doen met partijen die verantwoordelijk en integer handelen. Wij zetten in op duurzame relaties. Alle inkopers hebben zich geconformeerd aan de meest recente NEVI-Gedragscode. Naast kwaliteit, leverbetrouwbaarheid en prijs, wegen ook duurzaamheidscriteria mee in de leveranciersselectie. Als eerste in onze sector werken wij met een gedragscode voor toeleveranciers, een doorvertaling van onze eigen Boskalis Gedragscode. De gedragscode bevat selectiecriteria op het gebied van duurzaam inkopen waaronder preventie van omkoping en corruptie, mensenrechten, kinderarbeid, arbeidsomstandigheden, milieuzorg en veiligheid.

In 2014 konden wij op basis van de monetaire inkoopwaarde op 75% van onze strategische leveranciers onze Gedragscode voor Toeleveranciers van toepassing verklaren (2013: 73%). Zij hebben ons raamcontract, waar de code een integraal onderdeel van is, ondertekend. Door ondertekening verklaren onze toeleveranciers de gedragscode tevens van toepassing op hun eigen toeleveranciers en worden deze als zodanig in de Boskalis systemen geregistreerd. De Gedragscode voor Toeleveranciers en onze Algemene Inkoopvoorwaarden zijn van onze website te downloaden www.boskalis.com/stakeholders.

IMPLEMENTATIESCAN 2014

Bij ongeveer 10% van onze strategische leveranciers wordt elk jaar een implementatiescan afgenomen, hetgeen neerkomt op circa 20 bedrijven. Een onafhankelijke externe partij toetst hoe deze dwarsdoorsnede uit ons strategisch leveranciersbestand omgaat met de selectiecriteria uit de gedragscode, op basis van de Social Responsible Procurement monitoringmethodiek van het Chartered Institute of Purchasing and Supply. De werkwijze is als volgt:

- Samen met de consultant stellen wij een vragenlijst op voor de gesprekken. De vragen zijn onderverdeeld naar de volgende thema's: samenleving (waaronder mensenrechten), milieu, werknemers, kwaliteit, opdrachtgevers en toeleveranciers.
- Het afnemen van de implementatiescan op locatie. Dit is een duaal proces; wij staan open voor feedback van onze leveranciers en leren ook zo van hen. Het doel is om gezamenlijk een duurzame waardeketen te realiseren en verder uit te bouwen. Deze aanpak wordt door onze leveranciers als positief ervaren.

- Met behulp van een risicomatrix wordt inzichtelijk gemaakt op welk risiconiveau de verschillende leveranciers zich bevinden met betrekking tot CSR en de mogelijke impact daarvan op de bedrijfsvoering of de reputatie van Boskalis. Van leveranciers die zich in het segment bevinden met een significant risico en significante impact nemen wij afscheid. Leveranciers die zich in het segment met een hoog risico en een hoge impact bevinden, krijgen de gelegenheid om zich onder onze begeleiding te verbeteren. Indien we geen of onvoldoende progressie zien, wordt ook van deze leveranciers afscheid genomen. Met de overige leveranciers vindt de dialoog plaats overeenkomstig de in dit hoofdstuk opgenomen matrix.

IMPLEMENTATIESCAN AFGENOMEN BIJ 60 VAN DE 200 STRATEGISCHE LEVERANCIERS

In 2012 zijn de implementatiescans voor het eerst uitgevoerd. In drie jaar tijd hebben we de scan bij 60 unieke leveranciers afgenomen, gevestigd in tien Europese landen en in Noord-Afrika. Ook in 2014 hebben we bij 20 bedrijven de scan uitgevoerd. In 2015 zullen we het bezoek aan leveranciers buiten Europa uitbreiden. Daarnaast hebben we vijf bedrijven die in 2013 nog onvoldoende scoorden, in 2014 begeleid en opnieuw in de implementatiescan meegenomen. Deze bedrijven hebben hun prestaties inmiddels verbeterd tot op het niveau 'gemiddeld risico'. De verbeteringen hebben betrekking op ketenverantwoordelijkheid, kwaliteit, arbeid- en milieubeleid en de interne communicatie over CSR. In de 2014-implementatiescan is een leverancier bezocht die onvoldoende scoorde en als een significant risico met een gemiddelde impact is beoordeeld. Tevens is een leverancier bezocht die als een hoog risico met een gemiddelde impact is beoordeeld. We hebben met deze leveranciers de beoogde dialoog opgestart waarbij we door een continue afstemming samen werken aan de verbetering van de CSR-prestaties. Gezien het belang dat we aan de naleving van mensenrechten hechten, hebben we eind 2014 onze vragenlijst daarop aangescherpt en deze bij de twee resterende leveranciers in het implementatiescanproces aan de orde gesteld. Vanaf 2015 zal deze vernieuwde vragenlijst in alle gesprekken worden toegepast. Toetsing op naleving van de gedragscode bij de overige leveranciers waarbij geen implementatiescan wordt afgenomen, gebeurt vanuit de operationele waarneming door onze inkopers, die daarvoor zijn getraind.

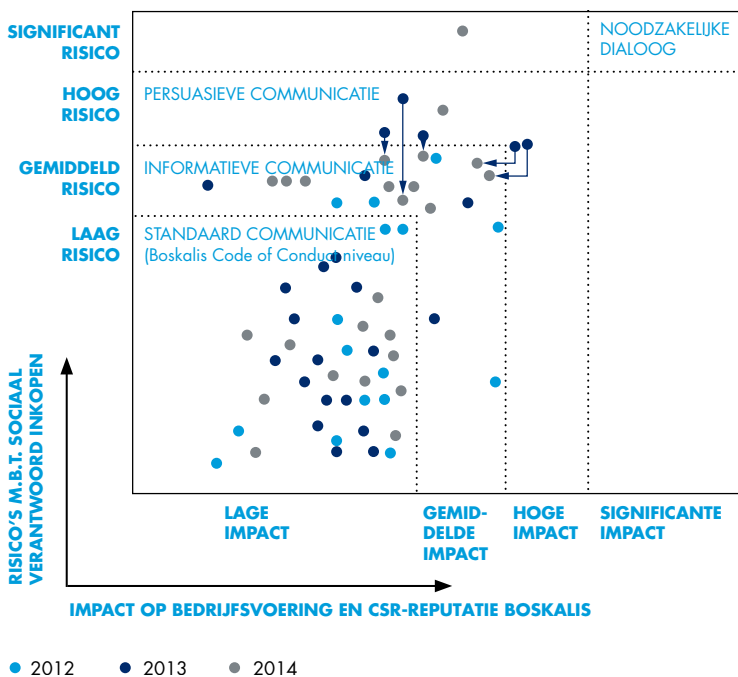
IMPLEMENTATIESCAN BIJ TWEDELIJNSLEVERANCIERS

In 2014 hebben we tevens een begin gemaakt met het afnemen van implementatiescans bij de tweedelijnsleveranciers in onze keten. Dit zijn toeleveranciers die als onderaannemer optreden voor onze strategische leveranciers. We hebben een bezoek gebracht aan een naaiatelier in Tunesië dat Boskalis-werkkleding maakt in opdracht van een Nederlandse leverancier. We hebben dezelfde methodiek toegepast als bij de implementatiescans gericht op onze eerstelijnsleveranciers. Deze tweedelijnsleverancier is vervolgens positief beoordeeld. Ons streven is om tweedelijnsleveranciers breder mee te gaan nemen in de implementatiescans.

Verwijdering van aan de grond gelopen schip in de Filipijnse territoriale wateren door SMIT Salvage

CSR IMPLEMENTATIESCAN – OVERZICHT LEVERANCIERS PER JAAR

Legenda:

- Standaard communicatie; betreft communicatie zoals het toesturen en ondertekenen van de Gedragscode.
- Informatieve communicatie; gaat om het toelichten van de achtergrond en waarom Boskalis voor CSR staat zodat een organisatie hier zelf mee aan de slag gaat.
- Persuasieve communicatie; betreft communicatie gericht op het overtuigen van de leverancier om te zorgen dat stappen worden gezet op het gebied van CSR.
- Noodzakelijke dialoog; betreft het continu afstemmen en blijvend in gesprek gaan met de betreffende leverancier op het gebied van CSR.

MEET THE BUYER BIJENKOMSTEN

Wij wisselen met leveranciers ideeën uit en bundelen innovaties die tot duurzamere toepassingen of keuzes leiden. In vervolg op een drietal Meet the Buyer bijeenkomsten in 2011 met vijftien van onze strategische leveranciers hebben we samen met hen een aantal keteninitiatieven ontplooid:

- De proef met GTL op een van onze sleepboten in de Rotterdamse haven is geslaagd. De toepassing van deze schonere brandstof heeft ertoe geleid dat de NOx-uitstoot gemiddeld met 9,5% daalt en kan daarmee een substantiële bijdrage leveren aan de NOx-reductiedoelstellingen van de haven van Rotterdam. Het gebruik van deze duurdere brandstof is echter alleen haalbaar als onze klanten bereid zijn hierin daadwerkelijk te investeren.
- Ook de proef met biodiesel op vrachtwagens van Boskalis Nederland is goed verlopen. We hebben 250.000 liter van deze innovatieve brandstof afgenomen en daarmee de markt voor leverancier SkyNRG verbreed. De toepassing van 250.000 liter van deze schonere brandstof heeft ertoe geleid dat er 148MT CO₂ is bespaard, de NOx-uitstoot met 10% is gedaald en de SOx- en fijnstofuitstoot met 30% is afgenomen.
- Begin 2015 zijn we een partnerschap gestart met SeaNRG, een zusterinstituut van SkyNRG. SeaNRG richt zich op de ontwikkeling van een 'drop-in' biobrandstof voor de scheepvaart die aan de hoogste duurzaamheidseisen dient te voldoen. Er liggen plannen om gezamenlijk een pilotproject op te starten.
- Met de Beelen Groep hebben we een geborgd proces tot stand gebracht om versleten drijvende baggerleidingen te recyclen. Daarnaast hebben we cradle-to-cradle ketens ingericht met gieterijen Van Voorden, Allard en Magotteaux voor versleten waaiers en baggerpompen en met Vosta voor snijkoptanden (zie ook de thematekst op pagina's 62-63 van dit verslag). Sinds de aanvang van dit traject is ruim 2,7 miljoen kilo materiaal retour geleverd en hergebruikt.

“BOSKALIS ONDERSCHIEDEND IN HET CREËREN VAN EEN DUURZAME WAARDEKETEN.”

Lara Muller is lid van de stuurgroep ‘Land, Real Estate & Construction’ van de United Nations Global Compact, van de strategieraad Esconetwerk en van de International Sustainability Alliance. Zij adviseert tal van bedrijven in onder meer de maritieme sector op het gebied van duurzaamheid. “De manier waarop Boskalis omgaat met de toeleveranciers is echt een best practice in de maritieme wereld. De invoering van een gedragscode is bij Boskalis geen papieren exercitie, maar hierover wordt daadwerkelijk de dialoog gezocht met de leveranciers. Boskalis gaat actief in gesprek met de leveranciers en laat het duurzaamheidsniveau van de leveranciers ook beoordelen door een onafhankelijke objectieve partij. Vervolgens gaat Boskalis zelfs zo ver dat men bepaalde leveranciers met raad en daad terzijde staat om de weg naar meer duurzaamheid te vinden.” Lara Muller stelt dat de manier waarop Boskalis de samenwerking aangaat met leveranciers de weg vrijmaakt voor nieuwe kansen, zowel commercieel als op milieugebied.

In 2014 hebben we opnieuw drie Meet the Buyer bijeenkomsten georganiseerd. Achttien leveranciers zijn uitgenodigd om met ons te spreken over de thema’s energiereductie, alternatieve brandstoffen, en mensenrechten in de supply chain. Het is onze ambitie om vanuit deze Meet the Buyer bijeenkomsten in drie jaar tijd vijf initiatieven samen met onze ketenpartners op te pakken die tot een verdere verduurzaming van de keten kunnen leiden. Hierover zullen we in volgende CSR-verslagen rapporteren.

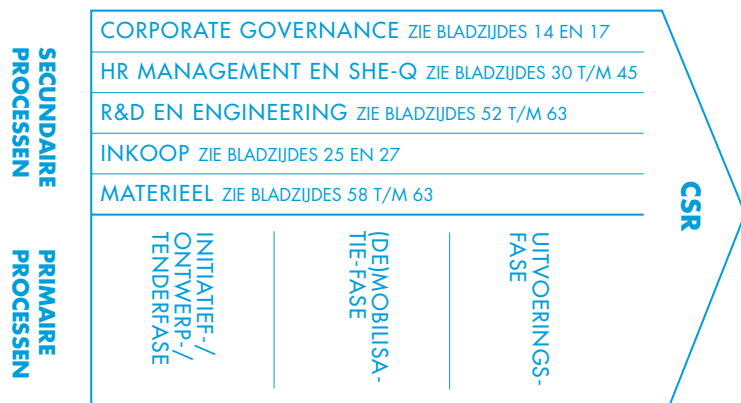
WINNAAR DUTCH SOURCING AWARD

Onze initiatieven op het gebied van duurzaam inkopen worden erkend en zijn onderscheiden: Boskalis is tot winnaar verkozen van de Dutch Sourcing Award (DSA) 2014. Deze jaarlijkse competitie is een initiatief van de NEVI (Nederlandse Vereniging van Inkoopmanagement). Een tiental juryleden onder leiding van Prof. Dr. Ing. Jacques Reijniers MBA, hoogleraar Inkoopmanagement aan de Nyenrode Business Universiteit, kende Boskalis in de categorie Sustainability de eerste prijs toe “voor de wijze waarop de inkoopfunctie de aanjager is geweest voor het huidige duurzaamheidsklimaat binnen Boskalis. Inkoop heeft dit weten te vertalen naar een groot aantal projecten met indrukwekkende resultaten.” Vanwege deze voorbeeldfunctie voor andere ondernemingen won Boskalis ook de overall prijs.

IMPACT IN DE KETEN

Met de waardeketen van Porter geven wij aan over welk deel van de keten wij zeggenschap hebben en waar onze impact materieel is. In de primaire processen maken wij onderscheid tussen drie fases met een verschillende impact op mens, milieu en maatschappij:

INITIATIEF/ONTWERP/TENDERFASE

Door vroegtijdig bij een project of contract betrokken te raken kunnen we samen met de klant een zo duurzaam mogelijk ontwerp maken en werkmethodes kiezen die optimaal aansluiten bij de technische eisen en voorgeschreven milieueisen. We brengen bij onze Dredging en Offshore Energy activiteiten onze (eco)-engineering expertise in voor een optimale inpassing in de natuurlijke omgeving waarbij we de belangen meenemen van alle stakeholders.

UITVOERINGSFASE

In deze fase is de impact van ons werk op mens, milieu en maatschappij het grootst. We maken het onze stakeholders mogelijk hun horizon te verbreden en creëren economische waarde door de aanleg en het onderhoud van havens en vaarwegen, offshore dienstverlening en sleepdiensten. Met onze landaanwinningactiviteiten scheppen we ruimte voor wonen,

werken en recreatie. Onze kust- en oeververdedigingsactiviteiten zorgen voor bescherming tegen overstromingen. Onze wrak-opruiming, bergings- en reddingswerkzaamheden dragen bij aan veiligheid van mensen en een schoner milieu.

Daarnaast kennen ons werkzaamheden een relatief hoog veiligheidsrisicoprofiel en heeft de uitvoering impact op lokale gemeenschappen. Ons materieel veroorzaakt emissies en een deel van ons werkgebied bevindt zich in ecologisch kwetsbare gebieden. Hoe wij met risico's omgaan en deze mitigeren leest u in de paragraaf 'risico's en kansen in de keten' in dit hoofdstuk.

MOBILISATIE/DEMOBILISATIEFASE

Het materieel dat we inzetten op onze projecten moet soms van grote afstand worden gemobiliseerd, bijvoorbeeld van Europa naar Zuid-Amerika, en na afloop weer gedemobiliseerd. Door een efficiënt logistiek proces verminderen wij het brandstofverbruik en de bijbehorende milieubelasting en realiseren wij tevens een kostenbesparing. Tevens is onze logistieke operatie erop gericht dit zo veilig mogelijk te doen. De wereldwijde operationele activiteiten van Boskalis hebben tot gevolg dat schepen door risicogebieden zoals de Golf van Aden of de Indische Oceaan moeten varen. Met name de vaartuigen van Dockwise zijn zeer kwetsbaar voor piraterij door hun halfafzinkbare ontwerp en bijbehorende eigenschappen; hierdoor kunnen piraten relatief gemakkelijk aan boord komen. Om de bemanning, vracht en vaartuigen van Dockwise te beschermen tijdens de doorvaart door risicogebieden besloot het management van Dockwise in 2011 om gewapende bescherming te bieden als extra maatregel ter voorkoming van piraterij. De maatregelen bestaan onder andere uit het mee laten varen van goed getrainde gewapende mariniers van de Koninklijke Marine (zogenaamde Vessel Protection Detachments - VPD's) aan boord van de schepen. In 2014 maakte Dockwise 23 doorvaarten door risicogebieden waarbij het werd bijgestaan door VPD's.

De impact in de keten van onze secundaire processen beschrijven wij in de volgende hoofdstukken.

RISICO'S EN KANSEN IN DE KETEN

Effectief beheer van zowel risico's als kansen is essentieel voor het succesvol uitvoeren van onze strategie. Het identificeren, kwantificeren en bewaken van risico's en kansen hebben we, met name ten aanzien van de voorbereiding en uitvoering van projecten, geborgd en wordt centraal vanuit het hoofdkantoor in Papendrecht aangestuurd. Een uitgebreide beschrijving van het risicomangement en de beheersprocessen ten aanzien van de belangrijkste strategische, operationele en financiële risico's is te vinden in ons Jaarverslag 2014, op pagina's 49-54. Hieronder geven we aan hoe we de voornaamste sociale en milieu-risico's in onze keten mitigeren. Meer informatie treft u bovendien aan op onze corporate website boskalis.com/csr.

RISICO'S EN MAATREGELLEN		VOOR MEER INFORMATIE ZIE:
Veiligheid	Onze werkzaamheden hebben een relatief hoog veiligheidsrisicoprofiel. Veiligheid voor onze medewerkers en onderaannemers is een kernwaarde. Onze centrale doelstelling is No Injuries No Accidents dat we met ons vooruitstrevende veiligheidsprogramma <i>NINA</i> willen realiseren.	Pagina's 33-37 van dit verslag
Gekwalificeerd personeel	Onze industrie vereist (hoog-)gekwalificeerde medewerkers en ervaren professionals. We nemen maatregelen om hen te werven en te behouden en geven hen mogelijkheden zich te ontplooien.	Pagina's 38-45 van dit verslag
Impact lokale gemeenschap	Onze werkzaamheden kunnen invloed hebben op de lokale gemeenschappen. We besteden ruim aandacht aan omgevingsmanagement, stimuleren lokale sponsoring en schakelen waar mogelijk lokale werknemers, onderaannemers en toeleveranciers in bij het beheersen van deze invloeden.	Pagina's 46-47 van dit verslag
Omkoping en corruptie	We accepteren, betalen of vragen geen steekpenningen of andere gunsten met als doel oneigenlijke zakelijke, financiële of persoonlijke voordelen te behalen of te verlenen. In onze eigen maar ook in onze Gedragscode voor Toeleveranciers wordt hier aandacht aan besteed.	Pagina's 16 en 25 van dit verslag
Mensenrechten en kinderarbeid	Wij zijn van mening dat onze activiteiten kansen bieden om de leefomstandigheden en het welzijn van de samenlevingen waarin wij actief zijn, te verbeteren. Wij ondersteunen de fundamentele mensenrechten zoals deze zijn opgenomen in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN. In onze eigen maar ook in onze Gedragscode voor Toeleveranciers wordt hier aandacht aan besteed.	Pagina's 16 en 25 van dit verslag
Emissies en energieverbruik	Al dan niet samen met leveranciers, branche-organisaties, kennisinstututen en NGO's blijven we ons inspannen voor milieuvriendelijke werkmethodes, geavanceerde monitoringstechnieken en milieuvriendelijk en energiezuinig materieel om emissies en energieverbruik te reduceren.	Pagina's 58-61 van dit verslag
Behoud biodiversiteit en ecosystemen	We staan in de markt bekend om onze milieu-expertise. Als onze klanten het besluit hebben genomen tot de aanleg van maritieme infrastructuur kunnen wij actief bijdragen aan een zo duurzaam mogelijke realisatie. Met onze eco-engineering oplossingen realiseren we gedeelde waarde voor onze klanten, het milieu en de maatschappij.	Pagina's 53-57 van dit verslag
Verantwoord watergebruik	We gaan verantwoord om met ballastwater. In 2014 zijn bij Dockwise twee pilots gestart met innovatieve behandelingssystemen. In een volgend CSR-verslag zullen wij daar nader over rapporteren.	Pagina 60 van dit verslag
Afval	Waar mogelijk passen we recycling in onze keten toe. Voorbeelden zijn de recycling van versleten pomphuizen, waaiers, snijkoptanden en drijvende baggerleidingen. Voor ons duurzame sloopprogramma zijn we in 2013 onderscheiden door de NGO Shipbreaking Platform.	Pagina's 60 en 62-63 van dit verslag

ONZE SOCIALE PRESTATIES

32 **BELEID EN
DOELSTELLINGEN**

33 **VEILIGHEID**

38 **ONTPLOOIING EN
WELZIJN MEDEWERKERS**

44 **SAMENSTELLING
PERSONEELSBESTAND**

46 **MAATSCHAPPELIJKE
INVESTERINGEN**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

Onze sociale prestaties richten zich enerzijds op onze medewerkers waarbij het bevorderen van hun veiligheid, ontplooiing en welzijn onze primaire doelstellingen zijn. Zij zijn voor ons onmisbaar om ons werk goed te kunnen uitvoeren en dragen bij aan onze leidende marktpositie. Tevens stimuleren we het milieubewustzijn van onze medewerkers en degenen die voor ons werkzaam zijn.

Daarnaast richten onze inspanningen zich op maatschappelijke bijdrages in de vorm van investeringen in onderwijs en onderzoek, ondersteuning van (lokale) gemeenschappen en maatschappelijke sponsoring en donaties.

NINA reflectiesessie bij de divisie Offshore Energy

VEILIGHEID

Onze werkzaamheden kennen een relatief hoog risicoprofiel. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers is een van onze kernwaarden en heeft de hoogste prioriteit. Onze centrale veiligheidsdoelstelling is No Injuries, No Accidents (*NINA*).

Dat is ook de naam van ons vooruitstrevende veiligheidsprogramma dat veel positieve aandacht trekt binnen en buiten de industrie en bij onze klanten. *NINA* gaat niet louter om procedures maar creëert eigenaarschap en beleving. Vijf kort en krachtig geformuleerde waarden met vijf ondersteunende regels geven de kaders aan en helpen incidenten voorkomen.

NINA verbindt omdat het mensen aanspreekt op hun eigen bijdrage aan veiligheid en omdat het veiligheid openlijk bespreekbaar maakt. In ons bedrijf, dat sterk is gegroeid door de overname van SMIT, Dockwise, MNO Vervat en Fairmount, blijkt *NINA* een belangrijk thema om de integratie tot een succes te maken. *NINA* is deel van onze identiteit; de normen en waarden maken duidelijk waar we voor staan en dat creëert trots. Wanneer we *NINA* introduceren bij nieuwe bedrijfsonderdelen, zien we dat het programma het makkelijker maakt om de gemeenschappelijke identiteit te omarmen. Die positieve energie is voelbaar in het hele bedrijf.

STAND VAN ZAKEN INVOERING NINA

De mate waarin *NINA* is ingevoerd verschilt in onze organisatie. Bij Dredging zijn we al enkele jaren met dit gedachtegoed bezig. Hier is *NINA* breed geaccepteerd en inmiddels een natuurlijk onderdeel van het werk. Bij de divisie Offshore Energy is in 2013 een start gemaakt met de introductie. In 2015 zal de introductie bij Salvage en Dockwise plaatsvinden evenals bij de voormalige MNO Vervat medewerkers bij Boskalis Nederland. Uiteindelijk zal *NINA* dan overal ingevoerd zijn in de organisatie. Aangezien het onze strategie is om sleepactiviteiten in joint ventures onder te brengen voert Towage haar eigen veiligheidsprogramma dat afgestemd is met de relevante joint venture partners.

Naast de doelstelling om *NINA* in 2015 overal in te voeren in de organisatie zal elk bedrijfsonderdeel in 2015 worden gevraagd om per kwartaal één serieus veiligheidsincident te onderzoeken en te evalueren tegen de *NINA* values en rules. Tot nu toe lag de aandacht vooral op het creëren van eigenaarschap en betrokkenheid van veiligheid in de gehele organisatie. Door nu incidentenonderzoeken te toetsen aan de normen en waarden van *NINA*, wordt weer een impuls gegeven om ons veiligheidsbeleid een stap verder te kunnen brengen.

NINA WERKT

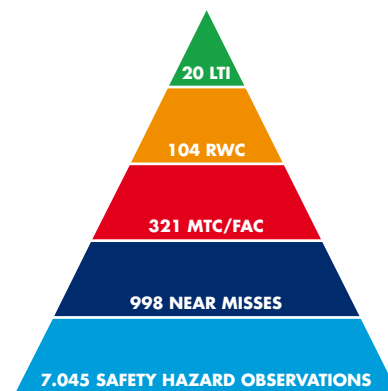
De cijfers zijn overtuigend: *NINA* werkt. Sinds de introductie is de ongevallenfrequentie LTIF (Lost Time Injury Frequency) met ruim 87% gedaald (van 0,67 naar 0,09). De LTIF geeft het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren aan. Preventie is een belangrijk onderdeel van veiligheidsbewustzijn. In 2011 hebben wij de zogenoemde Safety Hazard Observation Cards (SHOC) breder geïntroduceerd. Hiermee kunnen medewerkers gevaarlijke situaties melden. Het aantal SHOC-meldingen in 2014 bedroeg 7.045 (2013: 5.391). Daarnaast zijn er 998 near misses gerapporteerd (2013: 611). SHOC- en near misses-meldingen zien wij als een maatstaf voor de proactieve veiligheidsbeleving in de organisatie. *NINA* stimuleert dergelijke situaties te melden, zodat we proactief kunnen bijsturen. Ondanks het relatief hoge risicoprofiel dat samenhangt met onze werkzaamheden en ondanks de forse groei van ons bedrijf is het LTIFcijfer gedaald van 0,11 in 2013 naar 0,09 in 2014. In de bijlage is een gedetailleerd overzicht opgenomen.

INCIDENTMELDINGEN

De top van de meest voorkomende incidenten is in lijn met onze industrie: struikelen, vallen en uitglijden blijft op nummer één. Daarnaast is het aantal beknellingen relatief hoog, met name aan handen en vingers. Ook hier zien we dat na de introductie van *NINA* de frequentie van de ongevallen daalt en de impact ervan afneemt. Ofwel er gebeuren minder ernstige ongevallen met (zwaar) letsel. Het aantal meldingen van incidenten neemt toe en dan vooral de zogeheten pro-actieve meldingen van near misses en gevaarlijke situaties (SHOC's). Dit betekent dat het bewustzijn

groeit, dat iedereen goed uit de voeten kan met het meldings-systeem SIRE en dat iedereen inziet dat melden belangrijk is. Immers, alleen dan kan informatie gedeeld worden om in de toekomst herhaling te voorkomen.

INCIDENTMELDINGEN BOSKALIS

LTI = Lost Time Injury

RWC = Restricted Workday Case

MTC = Medical Treatment Case

FAC = First Aid Case

De bovenstaande grafiek laat zien dat het aantal incidentmeldingen, beginnend bij de SHOC's en eindigend bij LTI's, steeds meer de vorm krijgt van de welbekende incidentenpiramide.

NINA VALUES EN RULES

VALUES

- Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen veiligheid
- Ik attendeer anderen op veilig werken
- Ik neem maatregelen bij onveilige activiteiten. Zo nodig onderbreek ik de werkzaamheden
- Ik accepteer feedback over mijn veiligheidsgedrag, ongeacht rang en functie
- Ik meld alle ongelukken, inclusief bijna-ongevallen, om anderen te informeren en hiervan te leren

RULES

- Maak een risicoanalyse voor alle projecten, drijvend materieel en werklocaties
- Vraag een werkvergunning aan voor werkzaamheden met een bijzonder gevaar
- Maak een taakrisicoanalyse (TRA) voor gevaarlijke niet-routinematige werkzaamheden
- Wees op de hoogte van risico's en beheersmaatregelen
- Zorg dat u fit bent om te werken en draag de vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen

MEDEWERKERSBETROKKENHEID EN TRAINING

We betrekken management en medewerkers op allerlei manieren bij het veiligheidsdenken in onze organisatie. De OR heeft een commissie Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu waarin *NINA* een vast agendapunt is. In de interactieve *NINA* trainingen en workshops krijgen medewerkers de gelegenheid hun feedback te geven en hun ervaringen te delen. Via een grote diversiteit aan Lessons Learned sessies, trainingen en communicatiemiddelen besteden wij continu aandacht aan de veiligheidsverbetering. Onze projecten starten altijd met een *NINA*-startup meeting. Waar nodig richt de aandacht zich ook op de omgeving van een project en hoe we de veiligheid voor omwonenden en derden kunnen waarborgen. (Zie ook de thematekst 'Veiligheid is een gedeelde zorg' op pagina's 36-37 van dit verslag.) Behalve onze eigen medewerkers zijn hierbij vaak ook de vertegenwoordigers van de klant en onderaannemers aanwezig. In 2013 zijn *NINA* reflectiesessies geïntroduceerd. Leidinggevend van projecten en schepen en medewerkers van de stafafdelingen van kantoor en de directie hebben in open en interactieve bijeenkomsten ervaringen gedeeld. Doel is om van elkaar te leren zowel van de positieve ervaringen en ideeën als van de uitdagingen. In 2014 hebben we een zogeheten work box ontwikkeld die dieper ingaat op het voorkomen van bepaalde ongevallen of incidenten.

AUDITS

In 2014 hebben we 18 externe en 25 corporate SHE-Q-audits van projecten en kantoororganisaties en 35 externe en 37 interne ISM-scheepsaudits afgenomen waarbij *NINA* altijd aan de orde is gesteld. Daarnaast vinden binnen de bedrijfsonderdelen nog kantoor- en projectaudits plaats door klanten.

ONDSCHIEDINGEN

In 2014 heeft Boskalis onder andere de volgende onderscheidingen ontvangen:

- Boskalis International kreeg op het mijncontract in Lelydorp, Suriname een Certificate of Achievement wegens 2 miljoen gewerkte manuren zonder incident.
- Boskalis Westminster in het Verenigd Koninkrijk kreeg van de Royal Society for the Prevention of Accidents de RoSPA onderscheiding voor gezondheid en veiligheid op het werk.
- Boskalis Subsea Services kreeg van Maersk een veiligheids-onderscheiding op het project Dabrat.

VEILIGHEID IS EEN GEDEELDE ZORG

Boskalis werkt sinds 2007 aan de metamorfose van Harderwijk. Bedrijvigheid en industrie in het hart van de stad maken plaats voor wonen, winkelen en recreëren direct aan het IJsselmeer. Het Dolfinarium, trekpleister van Harderwijk, ligt midden in het te ontwikkelen gebied maar blijft goed bereikbaar voor de één miljoen bezoekers per jaar. Gezien de locatie en de omstandigheden is veiligheid en omgevingsmanagement een belangrijk thema in dit grootschalige werk.

DUURZAAM IN EIGEN WERK EN IN DE KETEN

Kees de Boer: "We voeren het project in Harderwijk uit op een zo duurzaam mogelijke manier. Grondstromen en de bodemsanering hebben we zo ontworpen dat ze leiden tot zo min mogelijk transport. We zetten voor de bodemsanering onze BeauDredge in. Deze grote hydraulische machine kan schoon zand opzuigen op een diepte van 7 meter. Dat zand storten we bovenop de vervuilde asbestlaag die daardoor vanzelf naar beneden zakt. Dat is een veiligere en duurzamere wijze van saneren in vergelijking met het alternatief, waarbij we de vervuilde grond oppakken en vervoeren naar een andere plek en schone grond aanvoeren van elders."

Boskalis projectmanager Kees de Boer: "Via een klankbordgroep, een website en nieuwsbrieven informeren we een grote groep betrokkenen over de voortgang van het werk. Aandacht voor veiligheid is hierbij altijd een onderwerp. Ook naar onze onderaannemers voelen we de verantwoordelijkheid om dit steeds onder de aandacht te brengen."

VEILIGHEID CONTINU CONCREET MAKEN

Al in 2010 is een sessie belegd met opdrachtgevers en onderaannemers over veiligheid. "We hebben het toen met elkaar gehad over onze *NINA*-waarden en -regels en hoe we die hier concreet kunnen maken", vertelt De Boer. "Het project loopt al vanaf 2007 en is door onder andere de crisis vertraagd. Door de lange looptijd wisselde ook de samenstelling van teams die aan het project werken, bij ons en bij onderaannemers. Om de aandacht voor het onderwerp vast te houden, is begin 2014 opnieuw een *NINA*-startup georganiseerd, in nauwe samenwerking met het Dolfinarium. Hiervoor hebben we alle onderaannemers uitgenodigd, veelal MKB-bedrijven uit de regio."

VEILIG AAN HET WERK

De Boer: "De manier waarop het Dolfinarium met risico's omgaat, vertoont veel overeenkomsten met hoe wij dat doen. Tijdens de *NINA*-dag hebben dierentrainers dat laten zien; in de kern gaat het altijd om bewustwording en voorbereiding. Die boodschap is bij medewerkers en onderaannemers goed overgekomen. We hebben prima gesprekken gevoerd met elkaar. De aandacht voor veiligheid en onze *NINA*-filosofie neem je daarna mee. Wij willen dat onderaannemers ook ons aanspreken op veiligheid. En dat ze het andersom van ons accepteren dat wij hen erop aanspreken. Zo'n sessie werkt daar in positieve zin aan mee. We merken echt dat mensen proactiever zijn. Een voorbeeld: we weten dat de bodem die wij gaan saneren explosieven kan bevatten. Daar hebben wij een procedure voor. Maar medewerkers stellen zich nu actiever op en komen uit zichzelf naar ons toe met vragen. Ze willen goed geïnformeerd zijn, omdat ze beseffen hoe belangrijk dit is voor ieders veiligheid."

IN GESPREK MET DE OMGEVING

Het onderwerp veiligheid komt ook stevast aan de orde in gesprekken met andere groepen stakeholders, zoals met de klankbordgroep en de plaatselijke watersportvereniging. De Boer: "We zijn nu aan het werk bij het oude industrieterrein, waar de zeer actieve watersportvereniging een jachthaven heeft. Met de leden zitten we wekelijks aan tafel. We lichten hen goed voor over het project en de veiligheid, omdat zij gebruik moeten maken van onze "bouwweg". Op de plek waar de zeil- en plezierboten de jachthaven in- en uitvaren, zijn wij bezig met de aanleg van de nieuwe jachthaven. Voor de veiligheid van de bemanning en voor onze medewerkers, hebben we met elkaar strikte verkeersregels afgesproken."

Omwonenden en ondernemers willen voldoende parkeergelegenheid tijdens de werkzaamheden. Op de boulevard, die moet worden gerenoveerd, bevindt zich nu een groot parkeerterrein. Dat gaat op den duur plaatsmaken voor parkeergarages. Boskalis heeft voorgesteld de werkzaamheden zo te faseren dat er op elk moment ruimte blijft om te parkeren. "We hebben goed uitgelegd welke gevaren er bij onze werkzaamheden op zo'n centrale, druk bezochte plek komen kijken en hoe we alles zo veilig mogelijk aanpakken."

ONTPLOOIING EN WELZIJN MEDEWERKERS

Onze industrie heeft een kapitaal- en kennisintensief karakter en vereist goed gekwalificeerde en ervaren professionals. Zij zijn voor ons onmisbaar om ons werk goed te kunnen uitvoeren en dragen bij aan onze leidende marktpositie. Boskalis is permanent in beweging. We groeien niet alleen in omvang, maar ook in de breedte en wij bieden steeds meer diensten aan. Investeren in de ontwikkeling en competenties van onze medewerkers is dan ook een van de speerpunten van onze CSR strategie.

Wij zetten ons tevens actief in voor een organisatiecultuur die motivatie, werkplezier en betrokkenheid bevordert. Ook een goede CSR-reputatie heeft een positieve invloed om mensen te behouden en aan te trekken.

Human resources (HR) valt direct onder de verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Raad van Bestuur, die de beleidsmatige en operationele taken delegeert aan de Directeur HR.

INVOERING NIEUW ORGANISATIEMODEL

In lijn met het Corporate Business Plan 2014-2016 is in de loop van het verslagjaar de nieuwe divisiestructuur voorbereid. De verbreding van ons portfolio door de overnames van SMIT, MNO Vervat, Dockwise en Fairmount vraagt om een meer gefocuste aansturing van onze strategische activiteiten. De dynamiek in de verschillende markten waar wij nu actief zijn verschilt en wij willen hierop daadkrachtig en professioneel kunnen inspelen. De nieuwe divisies Dredging & Inland Infra, Offshore Energy en Towage & Salvage krijgen daarom elk de operationele ondersteuning die nodig is om projecten voor te bereiden en uit te voeren. Dit betreft zowel expertise op het gebied van bijvoorbeeld design, tendering en engineering als

fleet management. Bovendien krijgen de divisies de verantwoordelijkheid voor hun eigen vloot en bemanning en operationele pool. Op groepsniveau blijven de corporate stafafdelingen bestaan naast de business support afdelingen, zoals HR, Procurement & Logistics en ICT, die hun diensten gaan verlenen over de divisies heen.

De invoering van het nieuwe organisatiemodel start per 1 januari 2015. Dit gaat onder andere leiden tot een grootscheepse interne verhuizing, waarbij de divisies Dredging & Inland Infra en Offshore Energy de beschikking krijgen over een eigen pand. De medezeggenschap is voortdurend goed aangesloten bij de inrichting van het nieuwe organisatiemodel en heeft hierover positief geadviseerd.

INTEGRATIE DOCKWISE

Zodra de verhuizing van de Dockwise collega's naar de Boskalis campus in Papendrecht heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2015, kan de feitelijke integratie van Dockwise in de Boskalis-organisatie plaatsvinden. We hebben bekeken hoe de Dockwise arbeidsvoorwaarden zich verhouden tot de Boskalis arbeidsvoorwaarden en hebben, na positief advies van de medezeggenschap, een harmonisatieplan afgesproken.

MANAGEMENTSYSTEEM

We hebben de wijziging van onze organisatie benut om ons competentie-management-raamwerk te herzien en af te stemmen op de core business. Er zijn functieprofielen gedefinieerd met een set gewenste competenties, gedragskenmerken en mogelijke performanceniveaus zodat we er in onze beoordelings- en ontwikkelgesprekken goed mee kunnen werken. In de loop van 2015 nemen we een HR-datasysteem in gebruik om HR-informatie van alle divisies optimaal te kunnen volgen en benutten. Met behulp van het systeem houden we goed zicht op het competentieprofiel van onze medewerkerspopulatie en of deze in lijn ligt met onze strategie. Ontwikkelpunten die wij signaleren worden teruggekoppeld naar de mensen zelf, tijdens competentie- of functioneringsgesprekken en in het systeem opgenomen. 66% van de medewerkers krijgt een (half)jaarlijks beoordelingsgesprek. Bij de overige medewerkers ligt deze frequentie lager.

ARBEIDSVOORWAARDEN EN -OMSTANDIGHEDEN

We voldoen met onze arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandighedenbeleid ruimschoots aan de richtlijnen van de ILO Maritime Labour Convention die gelden voor internationale rederijen. Dit geldt eveneens voor de Dockwise vloot. 43% van onze medewerkers valt onder een CAO. Het betreft het merendeel van het zeevarende en uitvoerende personeel. Voor staf en operationele staf gelden aparte regelingen die zijn vastgesteld in overleg met de medezeggenschap.

PENSIOENREGELINGEN

Wij kennen verschillende pensioenregelingen waarover uitgebreide informatie te vinden is in het overzicht 'Pensioenverplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen' op pagina's 102-106 van ons Jaarverslag 2014.

In 2014 hebben wij aansluiting gezocht bij een groter, multi-sectoraal pensioenfonds en hebben wij daarmee de activiteiten van het Boskalis Pensioenfonds beëindigd. De overweging hierbij was dat een zelfstandige positie van een fonds met de omvang van het Boskalis Pensioenfonds niet haalbaar was gezien de veranderende pensioenwetgeving en het toezicht op de pensioenfonds. Onze keuze is gevallen op het Pensioenfonds Grafische Bedrijven. Belangrijke voorwaarden die onderdeel uitmaken van onze goede arbeidsvoorwaarden, zoals de premievrije middelloonregeling en onvoorwaardelijke indexatie blijven hierbij in stand.

DUURZAME INZETBAARHEID

Het onderwerp duurzame inzetbaarheid is in twee CAO-onderhandelingen aan de orde gekomen: de TAK-CAO en Waterbouw-CAO. Samen met de vakbonden hebben we besproken hoe medewerkers gezond, veilig en gemotiveerd blijven tot hun pensionering. Vanuit onze rol van werkgever bieden we in ieder opleidingsprogramma het onderdeel Fit for Duty aan. Hierin trachten we medewerkers goed te informeren over een gezonde leefstijl en wat zij hier zelf in kunnen doen. Verder geven wij onze medewerkers veel ruimte hun eigen loopbaan vorm te geven. Dit is een vast onderdeel van de beoordelingsgesprekken. Mensen kunnen hierin aangeven of ze zich willen laten omscholen, bijvoorbeeld naar een andere, minder belastende functie. Wij staan hiervoor open en bieden onze medewerkers volop ontwikkelingskansen. Een speciale Boskalis opleidingsgids die wereldwijd beschikbaar is, biedt het totaaloverzicht. Daarnaast proberen we hen zo veel mogelijk te accommoderen in de verschillende levensfasen. Zo wordt het mogelijk gemaakt

TRAVEL CLINIC

Nadat het Rotterdamse Havenziekenhuis al tientallen jaren geneeskundige adviezen had gegeven aan Boskalis en andere internationaal opererende bedrijven, werd in de jaren '90 besloten tot de oprichting van de gespecialiseerde, goed geoutilleerde Travel Clinic.

Medewerkers die tijdelijk naar het buitenland worden uitgezonden, worden begeleid door de Travel Clinic.

Dat geldt zeker als ze in risicogebieden gaan werken.

Medewerkers die met een ziekte terugkomen uit de tropen worden door de Travel Clinic opgevangen en verzorgd.

Daarnaast is de Travel Clinic voor ons actief in het buitenland, bijvoorbeeld ter voorbereiding van een project dat Boskalis gaat uitvoeren in risicogebieden als Angola of India. Indien nodig reizen medewerkers van de Travel Clinic naar het gebied om er de lokale gezondheidsomstandigheden en medische risico's te onderzoeken, afspraken te maken met lokale ziekenhuizen en dokters, en te beoordelen of men kan voldoen aan de eisen die de Travel Clinic stelt. Als dat niet zo is, dan kan de Travel Clinic ervoor zorgen dat er een dokter of deskundige aanwezig is, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de medische zorg. De Travel Clinic heeft op die manier Boskalis al op tal van plaatsen bijgestaan met de inrichting en bemanning van een kliniek. Daarnaast maken medewerkers van de Travel Clinic deel uit van het Emergency Response Team (zie pagina 45) en adviseert men Boskalis over tal van medische kwesties.

om een aantal jaren op projecten in Nederland te werken als dat beter bij de levensfase past.

PREVENTIE VAN (BEROEPS)ZIEKTEN

Al sinds 2003 kennen wij een Emergency Response Team (ERT) om snel te kunnen anticiperen op een gezondheidscrisis. Het team bestaat naast medewerkers van onze afdelingen SHE-Q en HR uit artsen van de Travel Clinic van het Havenziekenhuis in Rotterdam. In sommige werelddelen waar wij actief zijn, bestaat het risico op besmetting met bijvoorbeeld malaria en hiv. Om dit risico te verkleinen, bieden we al jaren vaccinaties en (periodieke) medische keuringen aan en hebben we een

anti-malariabeleid en een aids-preventieprogramma. In 2014 heeft het ebola-risico veel van onze aandacht gevraagd. Boskalis is actief in de Nigeria-delta. Hier werken enkele honderden lokale medewerkers naast tientallen expats. Hoewel het land in oktober 2014 ebola-vrij is verklaard, blijven we alert en volgen we de ontwikkelingen op de voet. Het ERT is paraat en overlegt op zeer regelmatige basis over de actuele situatie met het lokale management. We organiseren toolbox meetings waarin we lokale medewerkers vertellen wat ze moeten doen om besmetting te voorkomen. We merkten dat er met betrekking tot ebola veel ongerustheid bestond bij het thuisfront. Daarom hebben wij een familiedag georganiseerd waarin we informatie hebben gedeeld over de ziekte, de risico's voor onze medewerkers en maatregelen die wij nemen om besmetting te voorkomen. Daarnaast is er een noodplan ontwikkeld voor het geval een medewerker toch gerepatrieerd moet worden.

OPLEIDING EN TRAINING

OFFSHORE-PROFIEL VERSTERKEN

Ons opleidingsportfolio is voortdurend in ontwikkeling zodat we hiermee blijven aansluiten op de behoeften aan specifieke kennis en kunde binnen de divisies. Ons offshore profiel versterken is daarbij een belangrijke drijfveer. We blijven investeren in de ontwikkeling van competenties zoals op het gebied van werkvoorbereiding, calculatie, risicomanagement en contractmanagement. Om onze kennis en kunde uit te breiden, trekken we ervaren offshore professionals aan en leiden we eigen medewerkers verder op in dit vakgebied.

In 2014 hebben we opnieuw jonge professionals laten deelnemen aan het modulaire Boskalis Offshore Professionals Program, dat samen met een extern opleidingsinstituut is ontwikkeld. De modules zijn op praktijkcases gebaseerd en omvatten alle technieken die nodig zijn om een offshore project te kunnen voorbereiden en uitvoeren. Daarnaast volgt een groep cost engineers een tweejarige post-HBO-opleiding op dit gebied. In dit leer-/werktraject worden zij deskundig begeleid door een senior mentor.

INNOVATION CHALLENGE

Blijven innoveren is cruciaal voor onze toekomst. We willen onze rijkdom aan kennis benutten en omzetten in vernieuwende initiatieven en bieden onze medewerkers daar alle ruimte toe. Een goed voorbeeld is de in 2014 gehouden Boskalis Innovation Challenge. Individuele medewerkers of teams zijn uitgedaagd hun ideeën in te sturen. Met succes. De oogst bestond uit zeventig ideeën waarvan er zes genomineerd zijn. De jury stond onder voorzitterschap van Theo Baartmans (lid Raad van Bestuur) en bestond verder uit Frank Verhoeven (lid Raad van Bestuur), Peter van der Linde (groepsdirecteur), Sander Steenbrink (manager R&D) en professor Paul Iske, hoogleraar Open Innovatie en Ondernemerschap aan de universiteit Maastricht. De genomineerde ideeën kwamen uit verschillende hoeken van de organisatie. De finalisten mochten hun idee pitchen voor een publiek dat ook een publiekswinnaar mocht kiezen. De zeven ideeën waren van een dusdanig hoog niveau dat de Raad van Bestuur heeft besloten ze allemaal in ontwikkeling te nemen. De eerste prijs ging naar een innovatief concept voor het ontwikkelen van kunstmatige 3D-riffen die aansluiten bij het lokale eco-systeem maar ook ander functies vervullen zoals oeverbescherming. Gezien het succes van de eerste editie krijgt de Boskalis Innovation Challenge in 2015 een vervolg.

MANAGEMENT DEVELOPMENT PROGRAMMA'S

Kennismanagement en kennisdeling zijn belangrijke speerpunten in onze management development programma's. Binnen het Boskalis Operational Development Program, gericht op projectuitvoerders en projectmanagers uit alle divisies, lag de focus in 2014 op interne kennisdeling. Hieruit zijn verschillende initiatieven ontstaan zoals het Boskalis Knowledge Festival waarin de verschillende kennisinitiatieven binnen de onderneming met elkaar in verbinding werden gebracht. Een van de activiteiten die het Boskalis Leadership Development Program, gericht op senior managers, ontwikkelde is de Boskalis Innovation Challenge, een programma dat medewerkers uitdaagt om met innovatieve en in onze praktijk toepasbare ideeën te komen.

De brug van de Ndurance

STAFF DEVELOPMENT PROGRAM

Nieuw is een management development programma voor senior medewerkers van operationele stafafdelingen waarbij de ontwikkeling van de business partnerrol centraal staat zodat ze optimaal kunnen aansluiten op de behoeften uit de organisatie.

MARINE ENVIRONMENTAL AWARENESS-TRAINING

Ook in 2014 is er voor de vloot-staf, samen met de NGO Pro Sea, een Marine Environmental Awareness-training gehouden waarin onder andere stil wordt gestaan bij de marine ecologie, verantwoord afvalbeheer, ballastwaterbehandeling en emissies. Het programma is aangepast voor de activiteiten van Boskalis.

INTRODUCTIEPROGRAMMA

Onze nieuwe medewerkers krijgen een uitgebreid introductie-programma waarin ook onze gedragscode aan de orde komt.

TRAINEESHIPS

Boskalis biedt plaats aan trainees die onder begeleiding van een mentor in ons bedrijf worden opgeleid. De aantrekkingskracht van Boskalis in de arbeidsmarkt blijkt groot te zijn. We hebben geen moeite om jonge technisch talenten aan te trekken. We konden de groep pasafgestudeerde trainees dan ook flink uitbreiden: in 2014 hebben we 24 jonge talenten aangenomen.

DIALOOG EN SAMENWERKING IN DE KETEN

- Boskalis voert goed en structureel overleg met de medezeggenschap over actuele onderwerpen die onze medewerkers aangaan, volgens de wetgeving in de landen waar wij gevestigd zijn. Het overleg met de medezeggenschap is ook in 2014 in een open en constructieve sfeer verlopen. De medezeggenschap was goed aangesloten op de inrichting van de divisiestructuur en heeft hierover positief geadviseerd. In het vierde kwartaal zijn de voorbereidingen getroffen voor een geïntegreerde Ondernemingsraad waarin ook Dockwise wordt vertegenwoordigd. De geïntegreerde OR krijgt in 2015 zijn

beslag, na de verhuizing van de Dockwise medewerkers naar Papendrecht. Twee vertegenwoordigers van Dockwise zullen dan zitting nemen in de OR van Boskalis. De OR van Dockwise wordt dan opgeheven.

- In het kader van de uitvoering van haar strategie acquireert Boskalis ook andere ondernemingen. In 2014 heeft Boskalis Fairmount Marine B.V. overgenomen. Om de verwachte resultaten te kunnen realiseren, hechten wij veel belang aan een zorgvuldige integratie. Het creëren van waarde voor onze medewerkers en het vasthouden van belangrijke medewerkers vormt hierbij een belangrijk onderdeel.
- Boskalis hecht belang aan een open en constructieve dialoog met de relevante vakbonden wereldwijd. Onze arbeidsvoorwaarden zijn wereldwijd goed en liggen boven de normen van de International Transport Workers' Federation, waarin ook de internationale vakbonden voor zeevarenden zijn vertegenwoordigd.
- We hebben langdurige en goede relaties met inhuurorganisaties/agentschappen die Boskalis vertegenwoordigen op de internationale arbeidsmarkten. We beschouwen deze

agentschappen als het verlengstuk van onze organisatie en ook in 2014 hebben wij regelmatig overleg met hen gevoerd. Zij bewaken namens ons de arbeidsomstandigheden, opleiding en welzijn van onze mensen op de vloot.

- Lokaal en internationaal spreken we in brancheverband over HR-onderwerpen, onder meer in de Vereniging van Waterbouwers en de EuDA.
- Om ook in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen, onderhouden we goede relaties met diverse kennis- en onderwijsinstututen. Met Nederlandse maritieme opleidingsinstututen onderhouden we goede contacten met als doel potentiële medewerkers voor onze werkvelden te interesseren. We geven er gastcolleges en bieden stageplaatsen aan. We bieden onze kennis aan om samen met technische universiteiten of HBO-opleidingen specifieke opleidingen te ontwikkelen. Vanuit de Vereniging van Waterbouwers zijn we betrokken bij de postdoctorale opleiding kust- en waterwerken. Ook hebben we met internationale scheepvaartcolleges, zoals die in de Baltische staten, Rusland en de Filipijnen, regelmatig contact.

SAMENSTELLING PERSONEELS- BESTAND

Om nu en in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen is een evenwichtige samenstelling van ons personeelbestand van belang. Met behulp van ons HR Managementsysteem krijgen we een goed inzicht in onze medewerkerspopulatie en zijn we in staat goed te reageren op ontwikkelingen.

MEDEWERKERSBESTAND

Eind 2014 bestond het totale medewerkersbestand* van de groep uit 8.446 medewerkers (2013: 8.459 medewerkers). Hoewel het totaal aantal medewerkers nagenoeg stabiel is, zijn op landen-niveau grotere fluctuaties zichtbaar. Deze verschillen worden met name veroorzaakt doordat van jaar tot jaar projectactiviteiten in landen toenemen en afnemen. Voorbeelden zijn Argentinië, Nigeria, Mexico en Panama waar een afname zichtbaar is, terwijl Zuid-Korea daarentegen weer een toename vertoont door de projecten Incheon en Masan. Ook het aantal Baltische en Filipijnse medewerkers is wederom gestegen als gevolg van het in de vaart nemen van nieuw materieel.

CONTRACTVORM

Van onze medewerkers heeft 67% een vaste aanstelling, en ligt daarmee op hetzelfde niveau ten opzichte van 2013. Hiermee behoudt Boskalis een stevige basis voor de continuïteit van haar activiteiten en een solide borging van kennis en ervaring binnen de eigen organisatie. Het aantal tijdelijke- en projectdienstverbanden stelt Boskalis in staat om mee te bewegen met de dynamiek die zich voordoet in de verschillende markten en in de omvang van projecten wereldwijd. In landen waar wij veel projecten uitvoeren, zoals Brazilië, ligt het aantal tijdelijke contracten naar verhouding hoog (88% in 2014).

DIVERSITEIT

Respect voor mensen is een essentieel onderdeel van onze Gedragscode en van onze gedragscode voor toeleveranciers. Boskalis ondersteunt en respecteert de menselijke waarden, zoals uiteengezet in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties. Boskalis werknemers vertegenwoordigen meer dan 75 verschillende nationaliteiten en de

onderneming ondersteunt de gelijke behandeling van alle werknemers ongeacht ras, nationaliteit, etnische achtergrond, leeftijd, religie, geslacht, seksuele geaardheid of handicap. We hebben een relatief hoog aantal mannelijke medewerkers en relatief weinig parttimers. De verdeling tussen mannen en vrouwen en tussen fulltime en parttime medewerkers ligt bij Boskalis in lijn met de aard van ons werk. We zijn voor een groot deel een projectenorganisatie waarin wij wereldwijd technisch, financieel en maritiem geschoolde medewerkers voor langere duur uitzenden naar veelal afgelegen projecten. Voor vrouwen blijkt de uitzending naar projecten minder aantrekkelijk en bij parttimers minder voor de hand liggend.

De verhouding man-vrouw lag in 2014 op respectievelijk 91%-9%, dit is in lijn met 2013. Daar waar er sprake is van werkzaamheden bij vaste vestigingen en met een structureel karakter komt de deelname van vrouwen hoger uit. Op het Boskalis hoofdkantoor lag de verhouding man-vrouw van het management en kantoorpersoneel in 2014 op 76%-24%. Het percentage parttimers van de groep kwam in 2014 uit op 5%.

LEEFTIJDOPBOUW

De leeftijdsopbouw binnen Boskalis is evenwichtig. Bijna driekwart van onze medewerkers is jonger dan 50 jaar. Ruim de helft (54%) valt in de leeftijdscategorie van 30 tot 50 jaar. Deze leeftijdsverdeling brengt met zich mee dat er een goede bezetting van functies is op zowel junior, medior als senior niveau. Ook leidt de huidige leeftijdsverdeling tot een beheersbare uitstroom als gevolg van pensionering.

FUNCTIEGROEPEN

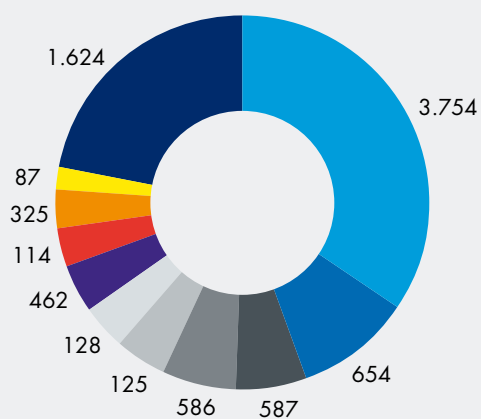
De verhouding operationele medewerkers (vloot, werven en projecten), ten opzichte van management en staf is, evenals voorgaande jaren, stabiel op 75%-25%. Deze verhouding is in lijn met het karakter van het bedrijf en de aard van de activiteiten en het ingezette materieel. Op het hoofdkantoor in Nederland werken naar verhouding de meeste managers en stafmedewerkers.

VERLOOP

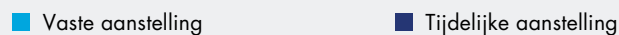
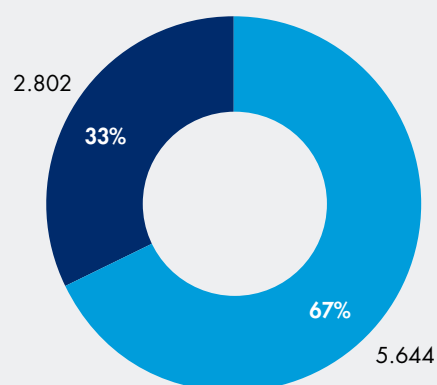
In 2014 hebben wij 1.813 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. Daarnaast hebben 1.826 medewerkers Boskalis verlaten. Het projectmatige karakter van onze werkzaamheden, waarbij per persoon soms meerdere contracten per jaar worden afgesloten, brengt met zich mee dat het verloop hoog lijkt, maar zich feitelijk op een goed beheersbaar niveau bevindt. Daar waar er sprake is van activiteiten met een structureel en langdurig karakter liggen de verloopcijfers beduidend lager.

* Als gevolg van de invoering van IFRS11 in 2014 zijn joint ventures en bedrijven waarover de groep geen zeggenschap heeft, niet meer opgenomen in de gegevens van dit CSR verslag en in de data in dit hoofdstuk. Het toepassen van gelijke financiële consolidatieprincipes voor CSR-gegevens helpt ons de duurzaamheidsindicatoren vast te stellen. Deze kunnen dan rechtstreeks worden vergeleken met financiële gegevens zodat een beeld ontstaat van onze prestaties. Om een vergelijking mogelijk te maken zijn de 2013-gegevens dienovereenkomstig aangepast. Voor meer informatie verwijzen wij u naar pagina 66 van dit verslag.

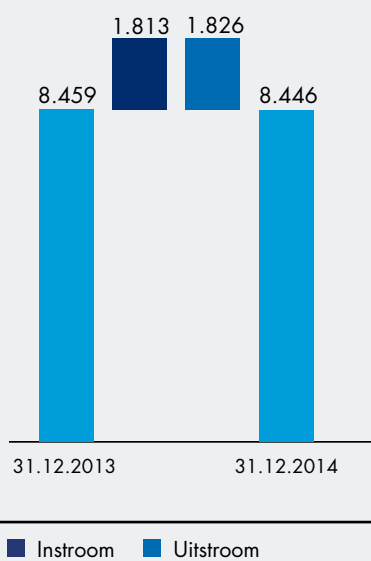
AANTAL MEDEWERKERS NAAR LAND

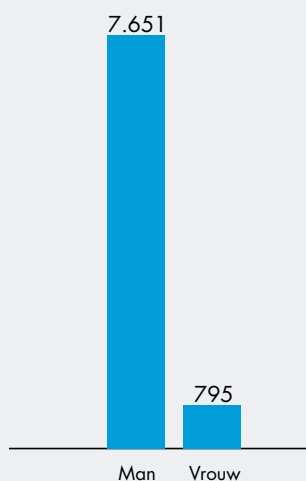
CONTRACTVORM MEDEWERKERS

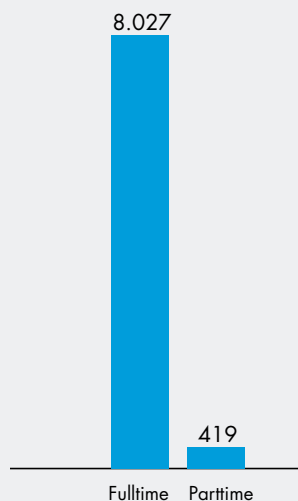
VERLOOP

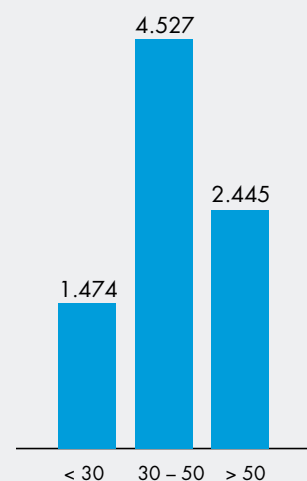
VERHOUDING MAN/VROUW

VERHOUDING FULLTIME/PARTTIME

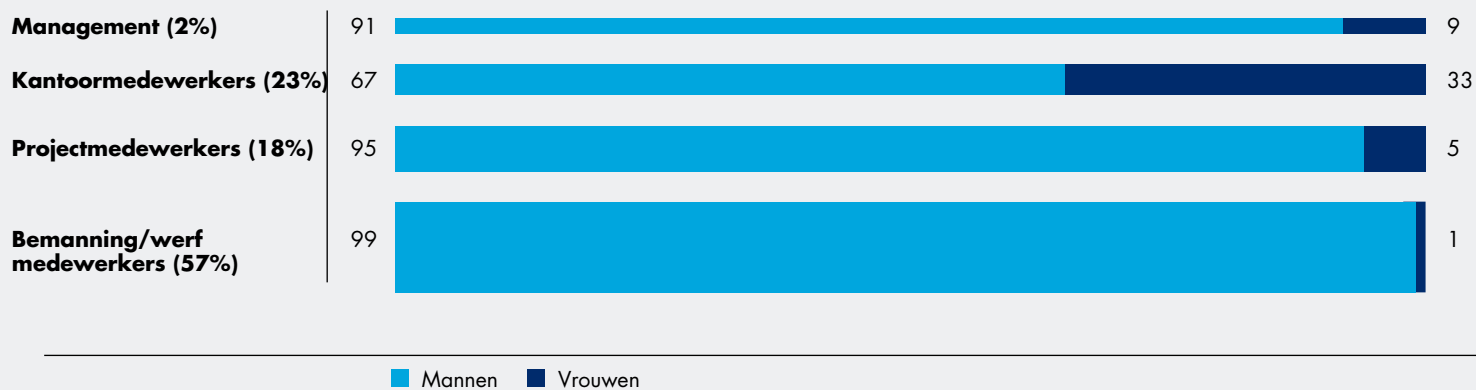
LEEFTIJDOPBOUW

FUNCTIEGROEPEN VERHOUDING MAN/VROUW IN 2014 (IN %)

VERDELING FUNCTIEGROEPEN

VERHOUDING MAN/VROUW

MAATSCHAPPELIJKE INVESTERINGEN

INVESTERINGEN IN ONDERWIJS EN KENNISOVERDRACHT

Boskalis kent een jarenlange traditie in het steunen van wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor onze sector. Al of niet in brancheverband voeren we samen met kennisinstututen en universiteiten (fundamenteel) onderzoek uit en delen we kennis via lezingen en presentaties. Aan de TU Delft financieren we (deels) een baggerleerstoel en stellen we een wetenschappelijk medewerker beschikbaar. In 2011 is een duo-docentschap tussen de TU Delft en de Universiteit van Wageningen opgestart. Boskalis begeleidt jaarlijks stagiaires, afgestudeerden en promovendi. In 2014 zijn dit er 124 geweest (2013:130).

ONDERSTEUNING LOKALE GEMEENSCHAPPEN

Onze werkzaamheden kunnen invloed hebben op de lokale gemeenschap waarin we actief zijn. We streven ernaar om draagvlak te creëren voor de uitvoering van onze werkzaamheden. We besteden ruim aandacht aan omgevingsmanagement en betrekken omwonenden, bestuurders en NGO's actief bij onze plannen en de uitvoering daarvan. Onze industrie is kapitaal- en kennisintensief waardoor we strikte kwaliteitseisen stellen aan al onze medewerkers en toeleveranciers. Op langlopende projecten of in regio's waar onze aanwezigheid vrijwel permanent is, investeren we gericht in scholing van lokaal personeel. Waar mogelijk betrekken we goederen en diensten van lokale toeleveranciers. Daarnaast zijn er opdrachtgevers die aan de ondersteuning van lokale gemeenschappen belang hechten en dat bij de gunning van een project meewegen.

Op onze vestigingen en projecten ontwikkelen onze medewerkers initiatieven die we van harte ondersteunen en die door de Raad van Bestuur worden gestimuleerd. Zoals de uitkering van veiligheidsbonussen aan lokale goede doelen en bijdrages aan zorg, onderwijs en infrastructuur. We kiezen bewust niet voor een centraal geformuleerd en aangestuurd community programma. Onze ervaring leert dat lokale kantoor- en projectorganisaties het best in staat zijn om passende lokale initiatieven te selecteren en te ondersteunen. Vanuit hun intrinsieke motivatie leidt deze aanpak tot de meest succesvolle partnerschappen. Zo hebben we in voorgaande jaren in Australië Flying Doctors ondersteund en in Nigeria samen met een lokale NGO een malariapreventieprogramma opgezet.

Voorbeelden van investeringen in 2014 treft u hierna aan.

HET SOCIAAL-ECONOMISCH ONTWIKKELINGSPROGRAMMA IN ZUID-AFRIKA

Ook in 2014 was het Sociaal-Economisch Ontwikkelingsprogramma van SMIT Amandla Marine (SAM) gericht op programma's in Zuid-Afrika om voorheen achtergestelde zwarte* Zuid-Afrikanen toegang tot de economie te verschaffen. SAM is partnerschappen aangegaan met een aantal erkende onderwijs- en welzijnsinstellingen in Zuid-Afrika, om zowel steun op het gebied van onderwijs te verlenen als om de maritieme sector te promoten. Dit is van cruciaal belang voor het opbouwen van een talentpijplijn voor de sector.

In 2014 zijn onder andere de volgende resultaten bereikt.

- Aan kinderen van medewerkers zijn zeven beurzen toegekend voor primair, secundair en tertiair onderwijs.
- Vijf Zuid-Afrikanen in hun eerste jaar maritieme studies en maritieme techniek aan Zuid-Afrikaanse technische universiteiten hebben studietoelagen ontvangen voor tertiair onderwijs.
- Één student ontving een volledige beurs om af te studeren in de mariene wetenschappen en oceanografie aan de Universiteit van Kaapstad.
- SAM heeft deelgenomen aan maritiem-gerichte carrièrebeurzen om de maritieme bedrijfstak en het bedrijf te promoten. Het ging hierbij om de Zuid-Afrikaanse Maritime Safety Authority Career Week, de African Hub Careers Exhibition, de Youth in Shipping Exhibition en World Maritime Day Careers Exhibition.
- Studenten aan de JG Zuma High School in Durban, Kwazulu Natal, hebben kunnen profiteren van donaties van nautische apparatuur en lesmaterialen dankzij een donatie aan het programma voor maritieme studies van de school. SAM heeft ook financiële bijdragen geleverd aan het Lawhill Maritime Centre.
- In Port Nolloth heeft het bedrijf een mentorprogramma gefinancierd voor studenten van klas 8 en 9 van de lokale middelbare school om studenten te helpen met wis- en natuurkunde. Op Mandela Day (18 juli) heeft het team van SAM een carrièrebeurs/open dag georganiseerd in Port Nolloth waarop inwoners werden geïnformeerd over de mogelijkheden die de maritieme bedrijfstak biedt en over wat zij zouden moeten meebrengen om in deze sector aan het werk te kunnen gaan.
- Er zijn donaties verstrekt aan het National Sea Rescue Institute, het Miriam Makeba Centre for Girls, Hope Cape Town, Ikusasa LeAfrika, en de Zuid-Afrikaanse Foundation for the Conservation of Coastal Birds.

* De term 'zwart' is hier gekozen door de Zuid-Afrikaanse overheid en verwijst naar Zuid-Afrikanen van Afrikaanse, Gekleurde en Indiase afkomst die voorheen werden achtergesteld door het apartheidregime in Zuid-Afrika.

SAGBAMA ZIEKENHUIS EN KRAAMKLINIEK

Dit nieuw gebouwde ziekenhuis in het zuiden van Nigeria, waaraan onze vestiging in Nigeria heeft bijgedragen, vervult een regiofunctie voor jonge moeders en hun baby's. De kliniek voorziet in voorlichting, chirurgie en medische nazorg aan 2.500 tot 4.000 patiënten van het omliggende platteland.

DRINKWATERVOORZIENING IN KENIA

In partnerschap met Dutch Water Ltd. en de Stichting Waterpas hebben onze medewerkers op een project in Mombassa ruim 2,1 miljoen liter drinkwater uitgedeeld aan scholen en tehuizen in Kenia.

MAATSCHAPPELIJKE SPONSORING EN DONATIES

Maatschappelijke sponsoring en donaties zijn een onlosmakelijk onderdeel van ons CSR-beleid. We zoeken zo veel mogelijk aansluiting bij onze kernactiviteiten. Water en de kust zijn een centraal thema. Sponsoring van Boskalis richt zich op de gebieden – en dan met name op de daar gevestigde gemeenschappen – waar Boskalis actief is.

PLASTIC IN ZEE

Boskalis is sinds 2013 hoofdsponsor van de Beach Cleanup Tour van de Stichting De Noordzee. Met de Boskalis Beach Cleanup Tour streven de Stichting De Noordzee en Boskalis maatschappelijke aandacht na voor het toenemende probleem van afval en plastic in zee en de negatieve gevolgen daarvan voor zeedieren en vogels. In 2014 haalden bijna 1.500 deelnemers, onder wie veel Boskalis medewerkers, samen met het team van Stichting de Noordzee in totaal ruim 20.000 kilo afval van het strand. (Voor meer informatie zie ons online magazine: boskalis.com/magazine.)

EXPOSITIE KONING WILLEM II KUNSTCOLLECTIE

Boskalis was hoofdsponsor van de tentoonstelling over de kunstcollectie van Koning Willem II in het Dordrechts museum. Boskalis ondersteunde de tentoonstelling omdat we behalve een bedrijf met een koninklijk predicaat een belangrijke werkgever in de Drechtsteden-regio zijn. Op 4 maart 2014 heeft Koning Willem-Alexander de tentoonstelling in Dordrecht geopend. Voor onze medewerkers waren er specifieke programma's met onder meer familiedagen, waarop extra aandacht was voor educatie. (Voor meer informatie zie ons online magazine: boskalis.com/magazine.)

VEILIGE ARBEIDS- OMSTANDIGHEDEN IN QATAR

Boskalis heeft in 2014 opnieuw veiliger gewerkt dan ooit tevoren. Dat is mede te danken aan *NINA*, het veiligheidsprogramma dat zich richt op het vergroten van het veiligheidsbewustzijn bij medewerkers én onderaannemers. Jaarlijks neemt Boskalis meer dan honderd kleine en grote projecten ter hand. Het succes van *NINA* is en blijft afhankelijk van de manier waarop het veiligheidsprogramma op al die projecten wordt opgepakt en ingevuld. Een goede start-up meeting is een onmisbaar ingrediënt van het *NINA* programma en helpt de projectmedewerkers te motiveren en op één lijn te krijgen.

EEN BIJZONDER PROJECT

Een 'dubbele' start-up meeting vond plaats in het kader van de baggerwerkzaamheden die worden uitgevoerd aan de oostkust van Qatar. Dit bijzondere project omvat het verdiepen en verbreden van een navigatiekanaal, met een lengte van bijna dertig kilometer, en de aanleg van drie eilanden waarvan twee met toegangskanalen. Eind 2013 zijn de voorbereidingen gestart voor het werk, dat meer dan anderhalf jaar in beslag zal nemen. In totaal wordt een volume van ruim 6,1 miljoen m³ gebaggerd en afgevoerd.

UITDAGENDE WERKOMSTANDIGHEDEN

Projectleider Anne Jan Fokkema en zijn team staan voor een forse uitdaging. Het grootste deel van het werk bestaat uit het baggeren van keihard rotsmateriaal. Voor dat deel van het project worden de snijkopzuigers Taurus II en Phoenix ingezet, voorzien van een nieuwe, in eigen beheer ontwikkelde snijkop, die de *strong rock cutter* is gedoopt. Ondanks de inzet van deze technische innovatie zullen er naar verwachting ongeveer 150.000 snijkoptanden nodig zijn om de harde grond te verwijderen.

Op het project in Qatar worden hitte en de daaruit voortvloeiende oververmoeidheid als grote risico's gezien. "Op bepaalde delen van het traject zullen de tanden van de snijkop zeer frequent verwisseld moeten worden. Dat levert zware werkomstandigheden op. En zeker bij een zomerse hitte, met temperaturen tot soms wel 50 graden Celsius, kan dat ook veiligheidsrisico's met zich meebrengen," zegt Anne Jan. "Bovendien brengen de dagelijkse wisselingen van de bemanning soms lange reistijden met zich mee. Een van de *NINA* regels is dat we van onze mensen vragen *fit for duty* op het werk te verschijnen."

DIALOOG

"Tijdens de eerste *NINA* start-up meeting in Papendrecht realiseerden we ons dat er op dit project een grote mate van veiligheidsbewustzijn nodig zou zijn, ook bij de medewerkers van onze onderaannemers. Daarom hebben we ons bewust geconcentreerd op het formuleren van een algemene *NINA*-doelstelling, die onder meer *safe production by creating a safe and enjoyable workplace* inhield." Na de toelichting werd ook

besloten om, eenmaal op site in Qatar, een tweede *NINA* start-up sessie te gaan organiseren, samen met de projectmedewerkers. "De mensen die het werk moeten doen komen vaak met uitstekende oplossingen om risico's te verkleinen," zegt Anne Jan. "Het van meet af aan betrekken van de medewerkers bij dit soort dilemma's is onontbeerlijk voor de motivatie en dus voor een succesvol *NINA*-traject."

VEILIGE WERKOMSTANDIGHEDEN VOOR ALLE BETROKKENEN

De vraag hoe de algemeen geformuleerde *NINA*-doelstelling ook echt zou kunnen worden bereikt, werd in Qatar begin februari besproken tijdens de meer praktijkgerichte tweede start-up meeting. "Tijdens die vervolgsessie hebben de projectleiding, de kapiteins en de *chief engineers* van de *Taurus II* en de *Phoenix* samen oplossingen bedacht en werkafspraken gemaakt om de uitdagende omstandigheden in Qatar het hoofd te bieden," zegt Amit Walia, SHE-Q representatieve van de area Midden-Oosten. Tijdens de sessie werden de grootste risico's van het project

benoemd zoals de hitte, de bemanningswisselingen (van en aan boord gaan) en het werken in ondiep water. Werkmethodes en oplossingen werden vastgesteld en procedures ontwikkeld om de benoemde risico's te verkleinen. "In samenspraak met de projectmedewerkers werd een *beat the heat* campagne opgezet met verschillende maatregelen zoals de implementatie van een hitte index plus instructies wanneer bepaalde werkzaamheden niet langer veilig kunnen worden verricht en dienen te worden uitgesteld. Tevens hebben we koelvesten geïntroduceerd voor gebruik in de machinekamer en worden speciale supplementen uitgedeeld die aan het drinkwater kunnen worden toegevoegd om uitdroging te voorkomen." Tevens werd het gebruik van SHOC-kaarten (zie pagina 34 in dit verslag) gestimuleerd en ook op andere terreinen ontwikkelde het team samen concrete manieren om veilig en prettig te kunnen werken.

ONZE MILIEUPRESTATIES

52 **BELEID EN
DOELSTELLINGEN**

53 **ECO-ENGINEERING**

58 **MILIEUVRIENDELIJK
MATERIEEL**

BELEID EN DOELSTELLINGEN

'Environmental excellence' wordt steeds belangrijker bij het duurzaam beheren en ontwikkelen van kwetsbare rivier-, delta- en kustgebieden in de wereld. Juist daar vindt een belangrijk deel van onze activiteiten plaats. Daarnaast gaan mijnbouwbedrijven en olie- en gasmaatschappijen steeds verder in hun zoektocht naar erts, olie en gas; ook in kwetsbare gebieden. Daardoor ontstaat in de breedte van onze dienstverlening de noodzaak voor duurzame initiatieven.

De grote diversiteit in onze markten en klanten brengt met zich mee dat we verschillende accenten en prioriteiten moeten leggen. Met het maatwerk dat we kunnen bieden met onze eco-engineeringoplossingen optimaliseren wij de haalbaarheid van projecten, zowel voor klanten aan de bovenkant van de S-curve – die geïntegreerde, innovatieve dienstverlening of turn key oplossingen van ons verlangen – als voor klanten aan de onderzijde van de S-curve die op zoek zijn naar relatief eenvoudige en standaarddienstverlening. Met onze oplossingen realiseren we gedeelde waarde voor onze klanten, het milieu en de maatschappij, waarmee we ons onderscheiden van onze concurrenten.

Om onze vloot verder te verduurzamen bundelen we onze krachten met die van onze ketenpartners. Veelal in partnerschappen werken we aan innovatieve ontwikkelingen op het gebied van schonere motoren en milieuvriendelijke brandstoffen, energiebesparing, duurzame ontmanteling van onze schepen en cradle-to-cradle en recycling concepten.

Onze ISO 14001 certificering, die vertaald is in heldere en praktische richtlijnen, geeft aan dat de toepassing en verbetering van onze milieuprestaties permanente aandacht heeft.

ECO- ENGINEERING

Meten waterkwaliteit op een project in Qatar

GEDEELDE WAARDE CREËREN IN CROSS SECTORAAL PARTNERSCHAP

Onze eco-engineering oplossingen zijn gebaseerd op de Building with Nature filosofie. Building with Nature is een innovatieprogramma waarbinnen sinds 2008 kennis en ontwerprichtlijnen voor maritieme infrastructures worden ontwikkeld, die zowel aan de eisen van de samenleving voldoen als dat ze nieuwe kansen creëren voor de natuur. Dat vergt een fundamenteel andere aanpak van projecten. Er wordt gewerkt in interdisciplinaire projectteams, die het natuurlijk systeem als vertrekpunt nemen voor een ontwerp en vanaf het begin zoeken naar meerwaarde voor alle betrokken stakeholders. De Building with Nature pilot in Indonesië op pagina's 56-57 is daar een prachtig voorbeeld van.

Het programma wordt uitgevoerd door het Ecoshape consortium waarvan Boskalis een van de initiatiefnemers is. Naast ondernemingen participeren in het consortium overheden en kennisinstellingen. In 2014 is de NGO Wetlands International toegetreten.

Fase 1 van het Building with Nature innovatieprogramma is in de periode 2008-2012 uitgevoerd, waarin door Boskalis in totaal EUR 2,5 miljoen is geïnvesteerd. Het programma is in 2013 de tweede fase ingegaan als onderdeel van het Topsectorenbeleid van de Nederlandse overheid. Ook hierin investeren we. In het aanloopjaar 2013 was dit EUR 250.000 en vanaf 2014 tot en met 2017 investeren we jaarlijks EUR 500.000. We hebben in onze CSR-verslagen in de afgelopen jaren verslag gedaan van succesvolle projecten als de Zandmotor (zie de foto op pagina's 50-51 van dit verslag) en de grootschalige koraalrelocatie in Jamaica, die op de principes van Building with Nature zijn gebaseerd.

Een succesvolle toepassing van eco-engineering is alleen mogelijk als ook onze klanten bereid zijn om het concept te omarmen en projecten op te pakken. Vooralnog zijn het met name onze klanten in het high-end segment van de markt die daarvoor open staan. We promoten het concept actief bij al onze klanten.

TASKFORCE ECO-ENGINEERING

Het is onze ambitie om, afhankelijk van de bereidheid van onze klanten, elk jaar een op de eco-engineering aanpak en Building with Nature filosofie gebaseerd project te realiseren. De Taskforce Eco-Engineering binnen Boskalis vervult daarin een coördinerende rol, bediscussieert, bundelt en deelt kennis en succesvolle voorbeelden en bevordert de interne bewustwording bij de divisies Dredging & Inland Infra en Offshore Energy. Daarmee worden kansen voor projecten en initiatieven vroegtijdig geïdentificeerd en wordt tegelijkertijd draagvlak binnen het bedrijf gecreëerd. De Taskforce wordt voorgezeten door een lid van de Raad van Bestuur en naast ons eigen ingenieursbureau Hydronamic zijn de business unit directeuren in de Taskforce vertegenwoordigd. In 2014 is de Taskforce tweemaal bijeengewees en zijn er diverse initiatieven gestart waaronder de introductie van een interne nieuwsbrief die met ingang van februari 2015 een aantal keren per jaar zal worden gepubliceerd.

ECO-ENGINEERING EN OFFSHORE

In lijn met de initiatieven voor onze baggeractiviteiten, hebben wij eerste verkenningen gedaan naar de mogelijkheden van eco-engineering voor de offshore industrie. We willen onder-

zoeken of er eco-engineering oplossingen zijn voor het ingraven van pijpleidingen en of we door de manier waarop we deze werkzaamheden uitvoeren kunnen bijdragen aan de natuurlijke habitat van vissen en ander onderwaterleven. Tevens willen we onderzoeken of we natuurvriendelijke beschermingsconstructies kunnen maken rond de funderingen van offshore platformen. Het is bekend dat de visstand rondom windmolenparken of offshore platforms rijker is dan erbuiten, vanwege het visverbod in de directe omgeving. Om een extra impuls te geven aan de biodiversiteit en het onderwaterleven snel weer op peil te brengen na installatiewerkzaamheden, onderzoeken we de toepassing van een nieuwe techniek waarmee we de beschermlaag van de funderingen, de zogenaamde gravity based structures, zo opbouwen dat er schuilplaatsen ontstaan voor (jonge) vissen. Ook dit concept is een afgeleide van onze Boskalis Innovation Challenge (zie pagina 41 in dit verslag).

In de renewable energy markt gelden strenge eisen voor het beperken van geluidshinder onder water tijdens de bouw van een offshore windmolenpark. Samen met partners passen we geluidsbeperkende methodes toe, zoals bellenschermen rondom het werkgebied of speciale geluiddempende hulzen om de heipalen.

ECO-ENGINEERING BIEDT NIEUWE KANSEN

Volgens Theo Baartmans, lid van de Raad van Bestuur van Boskalis, creëert eco-engineering nieuwe kansen voor Boskalis, haar klanten, de natuurlijke omgeving en alle betrokken stakeholders. Voor Boskalis is bovendien de trots en motivatie van de medewerkers van belang. "Onlangs rondde een groep trainees hun tweejarig traject af met een korte pitch, en ik mocht plaatsnemen in het panel. De trainees noemden voorbeelden die bepalend voor ze waren geweest de afgelopen twee jaar, zaken waar ze trots op waren. Nou, daar werd nauwelijks techniek genoemd; het ging vooral over de zachte elementen. Dat Boskalis aandacht besteedt aan ecologie en er mogelijkheden voor creëert, dáár waren ze trots op. Ook tijdens een recente, inspirerende brainstormsessie met een tafel vol business unit managers van Boskalis werden de kansen onmiddellijk onderkend. Dus het leeft nadrukkelijk, en het mooie is: iedereen kan zijn eigen overweging hebben om het onderwerp op te pakken."

Ko de Blaeij, area manager Midden-Oosten, ziet ook de kansen die eco-engineering biedt. "We hebben natuurlijk niet altijd invloed op de overwegingen van een opdrachtgever. Ook wanneer een duurzame oplossing níet door de klant aangenomen wordt dan creëer je nog steeds bewustzijn en behoud je een goed concept. Je kunt altijd proberen zo'n aanpak op andere projecten te introduceren. Ik zeg daarom steeds voordat een tender uitkomt: laten we kijken of we creatief met de gestelde eisen om kunnen gaan, en of we tot een oplossing kunnen komen waarmee we het gebied kunnen verbeteren. Zo'n oplossing is vaak óók nog goedkoper. Je moet daar dan vroeg mee beginnen; de opdrachtgever moet er nieuwsgierig van worden. En als hij dan toch beslist dat hij die oplossing niet kiest, dan hebben wij de kennis alvast in huis voor een volgend project."

Een van de Ruimte voor de Rivier projecten waar eco-engineering is toegepast, gebaseerd op de Building with Nature filosofie

BUILDING WITH NATURE IN INDONESIA

WETLANDS INTERNATIONAL STAPT IN HET CONSORTIUM ECOSHAPÉ

Wetlands International is een internationale milieuorganisatie met vestigingen in tal van landen. De afgelopen jaren heeft Wetlands International al samengewerkt met Ecoshape in een aantal pilotprojecten. Jane Madgwick, CEO van Wetlands International: "Ons doel is de zorg voor het herstel van wetlands in combinatie met de bevordering van het welzijn van de bevolking. Intussen zien we overal in de wereld wetlands nog zwaar onder druk staan. Klimaatveranderingen vormen een nieuwe uitdaging, maar ook de antwoorden van overheden hierop. Vooral nog kiezen deze vooral voor harde infrastructurele oplossingen. Een aanpak die vaak nadelig is voor de natuur en bovendien nogal eens ontoereikend is om problemen op het gebied van water, zeker op langere termijn, het hoofd te bieden. De geïntegreerde oplossingen die met Building with Nature mogelijk zijn, kunnen niet alleen duurzamer zijn maar ook aantrekkelijker, goedkoper en veiliger."

Naast Wetlands International zijn o.a. Arcadis, Alterra, Haskoning, Imares en Deltaris partners van Ecoshape. Voor meer informatie zie www.ecoshape.nl

Meer dan zesduizend dorpen (dertig miljoen mensen) langs de Noordkust van Java lopen het gevaar om te worden weggespoeld. Een harde civieltechnische verdediging in de vorm van dijken heeft geen zin op modderige kusten zoals in Indonesië. In de Noord-Javaanse kuststreek wordt een pilot uitgevoerd onder het Building with Nature programma door het Ecoshape consortium. Een innovatieve aanpak van dammen, landwinning en nieuwe mangrovebossen moet het tij keren.

Mannen en vrouwen staan tot hun middel in het water van de Javazee. Met engelengeduld slepen de bewoners van het dorp Timbul Sloko bossen snoeihout aan. Met een sleg hebben ze palen van galam, een snelgroeiende Aziatische houtsoort, anderhalve meter in de slappe zeebodem gehamerd en nu verbinden ze de takkenbossen met staaldraad. Hier worden vier dammen van elk honderd meter gebouwd. Die moeten helpen om de steeds wederkerende overstroming van de huizen van duizenden mensen in de Noord-Javaanse kuststreek van district Demak (Centraal-Java) tegen te gaan.

DAMMEN EN MANGROVEBOSSEN

De erosie van de Javaanse kust gaat hier en daar met een schrikbarende snelheid van honderd meter per jaar.

“Van een proefproject weten we dat met de getijdenbeweging modderig sediment neerslaat achter de dammen”, zegt Pieter van Eijk, coördinator klimaatadaptatie van Wetlands International en betrokken bij de opschaling van dammen bij een kuststrook van 20 kilometer. “Op termijn ontstaan in de zone tussen de dammen en de kust nieuwe mangrovebossen die de kust weerbaar maken tegen de drieste golfslag.”

“De in de Nederlandse waterstaatgeschiedenis ontwikkelde kwelderwerken blijken soelaas te bieden”, zegt professor Han Winterwerp van TU Delft, tevens verbonden aan kennisinstituut Deltares. Voor de kust van Java heeft een proefdammetje al 50 centimeter modder gevangen. “De eerste pioniersoorten van de mangrove steken de kop al op, waarna de verdere ontwikkeling van bos kan beginnen”, weet Winterwerp.

ZIEKE GARNALEN

Mangrovebossen zijn natte moerasachtige bossen die van oudsher op natuurlijke wijze golfslag op de Indonesische kust opvangen en slib invangen. Dat sediment verhoogt de kust die daardoor met de zeespiegel meegroeit. De bossen vormen de kraamkamer voor tal van vissoorten. Ze zuiveren water en leveren hout.

In het verleden zijn deze bossen gekapt voor onder meer garnalenkwekerijen. “Daardoor is de natuurlijke kustverdediging ondermijnd en is de bodem gedaald, met overstromingen tot gevolg”, zegt Pieter van Eijk. “Triest is bovendien dat de intensief gebruikte garnalenvijvers al na vijf jaar door ziektes bij de garnalen onbruikbaar zijn geworden. De Indonesische investeerders zijn weer naar een nieuwe streek vertrokken.”

LANDAANWINNING

Met dammen en nieuwe mangrovebossen alleen kan de erosie niet worden gekeerd. Het ondoordacht aanplanten van mangrove is weinig succesvol als de stroming en golfslag niet worden gebroken en geen slib wordt ingevangen. De natuur kan nog een handje worden geholpen als er verderop in de ondiepe Javazee met baggermaterieel modder naar de kust wordt gebracht.

“Binnen vijf jaar kan de kust op deze manier flink zijn hersteld”, denkt Jaap van Thiel de Vries, programmamanager bij Ecoshape en senior engineer bij Boskalis.

DORPOUDSTEN EN AQUACULTUUR

Hij is net terug uit het gebied waar hij om tafel zat met dorpsoudsten en bestuurders. “Naast de steun van de nationale en regionale overheid is lokale medewerking van bewoners onontbeerlijk”, zegt Van Thiel de Vries. Voorheen was het district welvarend, maar de garnalenkwekerijen betekenden het einde van de visserij en de rijstteelt en sinds de instorting van de garnalenkweek ligt de economie stil. Het programma voorziet dan ook in een nieuwe sociaal-economische ontwikkeling. “Met expertise van Imares-Wageningen UR gaan we duurzame vormen van aquacultuur in de verlaten vijvers en duurzaam gebruik van mangroves ontwikkelen. Al zijn de kosten van de dammen veel lager dan die van conventionele technieken, toch is het belangrijk dat de economie in het achterland het onderhoud aan de waterkeringen kan financieren en mogelijk opschalen.”

MILIEUVRIENDELIJK MATERIEEL

De International Maritime Organization (IMO) stelt regelgeving vast om scheepsemissies verder terug te dringen. De Europese Unie neemt in de Marine Strategy Framework Directive ook een aantal maatregelen om scheepsemissies terug te dringen. Tegelijkertijd heeft een aantal grote havens in de wereld de Environmental Ship Index geïntroduceerd. Zij belonen schonere schepen met kortingen op de havengelden. Hierover voeren wij via de (inter)nationale brancheverenigingen zoals de European Dredging Association (EuDA) en de Vereniging van Waterbouwers overleg met de autoriteiten en brengen wij onze technische kennis in om emissies meetbaar te maken. Op deze manier zetten wij ons in om voor onze industrie tot realistische regelgeving te komen die breed gedragen wordt. We anticiperen op wetswijzigingen en scheppen de voorwaarden voor een snelle implementatie door te investeren in een uitgebreid R&D-programma.

TASKFORCE ENERGY MANAGEMENT

Onze Taskforce Energy Management volgt ontwikkelingen van de (inter)nationale wet- en regelgeving op het gebied van emissies nauwlettend en initieert energiebesparingen en emissiereductie-initiatieven door innovaties in materieel en werktechnieken. De Taskforce staat onder leiding van een lid van de Raad van Bestuur en bestaat onder meer uit specialisten en professionals uit de Offshore Energy en Dredging divisies. De Taskforce vervult een coördinerende rol, bundelt kennis en best-practices en bevordert de interne bewustwording. In sectorverband werkt de Taskforce mee aan het ontwikkelen van een industriestandaard voor de baggervloot voor het meten van de CO₂-uitstoot per productie-eenheid. In 2014 is de Taskforce eenmaal bijeengeweest en zijn er wederom diverse initiatieven uitgezet. Onderstaand treft u een overzicht aan van maatregelen op onze vloot die in 2014 en in de afgelopen jaren in bijeenkomsten van de Taskforce zijn besproken. Een aantal is

het resultaat van de Meet the Buyer bijeenkomsten (zie pagina's 26-27 in dit verslag).

MAATREGELEN OP ONZE VLOOT

Ons nieuwe materieel voldoet aan de hoogste eisen op het gebied van energieverbruik. Ook uit bedrijfseconomische overwegingen maken we maar mogelijk ons bestaand materieel duurzamer. Al dan niet samen met leveranciers, branche-organisaties, kennisinstituten en NGO's blijven we ons inspinnen voor:

TOEPASSING VAN SCHONERE EN ZUINIGERE VOORTSTUWINGSINSTALLATIES EN SCHONERE BRANDSTOF

Voorbeelden zijn:

- De proef met biodiesel op vrachtwagens van Boskalis Nederland in 2014 is goed verlopen. We hebben 250.000 liter van deze innovatieve brandstof afgenomen en daarmee de markt voor leverancier SkyNRG uitgebreid. De toepassing van deze schonere brandstof heeft ertoe geleid dat er op 250.000 liter brandstof 148MT CO₂ is bespaard, de NOx-uitstoot met 10% is gedaald en de SOx- en fijnstofuitstoot met 30% is afgenomen.
- Partnerschap met SeaNRG, een zusterinstituut van SkyNRG, dat we begin 2015 zijn gestart. SeaNRG richt zich op de ontwikkeling van een 'drop-in' biobrandstof voor de scheepvaart die aan de hoogste duurzaamheidseisen dient te voldoen. Er liggen plannen om gezamenlijk een pilotproject op te starten.

- De proef met GTL op een van onze sleepboten in de Rotterdamse haven is geslaagd. De toepassing van deze schonere brandstof heeft ertoe geleid dat de NOx-uitstoot gemiddeld met 9,5% daalt en kan daarmee een substantiële bijdrage leveren aan de NOx-reductiedoelstellingen van de haven van Rotterdam.

TOEPASSING VAN ENERGIEBESPARENDE MAATREGELEN

Voorbeelden zijn:

- In 2014 is een start gemaakt met de performancetesten van de grotere baggerschepen. We onderzoeken hoe goed een sleephopperzuiger presteert ten opzichte van de norm en wat de oorzaak is als de performance achterblijft. Op basis van deze analyse nemen we waar nodig verbetermaatregelen die tegelijkertijd leiden tot een betere milieuprestatie. We willen deze performancetesten gaan uitvoeren voor alle schepen in onze vloot.
- Voor de komende jaren is een plan gepresenteerd om de energie-efficiëntie van de schepen te verbeteren. Het doel is een zo efficiënt mogelijk gebruik van installaties (koeling, ventilatie, airco) en verlichting aan boord. De investeringen die hiermee gemoeid zijn, kunnen we in enkele jaren terugverdienen door energiebesparing. De toepassing van duurzame ledverlichting leidt daarnaast tot minder materiaalverbruik, lagere onderhoudskosten en minder transport van vervangingsmateriaal.

EEN DUURZAAM ONTMANTELINGSBELEID

In 2013 zijn we door het Shipbreaking Platform met ons duurzame slooprogramma onderscheiden als industry leader. In 2014 hebben we ons partnerschap met een werf in Mexico, Ensenada verder vorm gegeven waarbij we kennis hebben ingebracht om middels een intensieve samenwerking de werf te laten voldoen aan onze eisen (zie ook de thematekst op pagina's 6-7).

CRADLE-TO-CRADLE, RECYCLING EN AFVAL

Met de Beelen Groep hebben we een geborgd proces tot stand gebracht om versleten drijvende baggerleidingen te recyclen. Daarnaast hebben we cradle-to-cradle ketens ingericht met gieterijen Van Voorden, Allard en Magotteaux voor versleten waaiers en baggerpompen en met Vosta voor snijkoptanden (zie ook de thematekst op pagina's 62-63 van dit verslag). Sinds de aanvang van dit traject is ruim 2,7 miljoen kilo materiaal retour geleverd en hergebruikt.

We voldoen aan de IMO MARPOL voorschriften waarbij afval niet overboord mag worden geloosd tenzij het een gespecificeerde uitzondering betreft. Onze schepen groter dan 400gt hebben een afval managementplan waarin alle acties waarbij afval weggegooid of verbrand is, worden opgenomen in een 'Garbage Record Book'. De havens die wij aandoen hebben de verplichting dit afval op te nemen.

VERANTWOORD GEBRUIK VAN WATER

We gaan verantwoord om met ballastwater. In 2014 zijn twee pilots gestart met innovatieve behandelingssystemen. In een volgend CSR-verslag zullen wij daar over rapporteren.

STIMULEREN VAN HET MILIEUBEWUSTZIJN VAN ONZE MEDEWERKERS

Ook in 2014 is er voor de vloot-staf, samen met de NGO Pro Sea, een Marine Environmental Awareness-training gehouden waarin onder andere wordt stilgestaan bij de marine ecologie, verantwoord afvalbeheer, ballastwaterbehandeling en emissies. Het programma is aangepast op de Dredging situatie.

RESULTAAT CO₂-PRESTATIELADDER 2014

Net als de afgelopen vijf jaar heeft Boskalis Nederland zich in 2014 gecertificeerd op de CO₂-Prestatieladder; voor de derde achtereenvolgende keer op het hoogste niveau (5) van deze Ladder. Het certificaat dekt alle bedrijfsonderdelen die werkzaam zijn voor de Nederlandse markt.

De CO₂-Prestatieladder is een instrument dat in Nederland wordt ingezet door overheidsorganisaties en het bedrijfsleven om bedrijven die deelnemen aan veelal complexe aanbestedingen te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering, bij de uitvoering van projecten én in de keten. Het basisprincipe van de Ladder is dat inspanningen van bedrijven, op het gebied van energiebesparing, efficiënt gebruik van materialen en duurzame energie, worden gehonoreerd. De trede die een bedrijf heeft bereikt op de CO₂-Prestatieladder vertaalt zich in een gunningsvoordeel: hoe hoger de trede op de Ladder, hoe meer voordeel het bedrijf krijgt bij de gunningsafweging.

Boskalis Nederland voert een brandstofreductiebeleid voor het bedrijf en op de projecten. In 2014 is hier op verschillende manieren op ingezet; zo is er onderzoek uitgevoerd naar de brandstofefficiëntie van het materieel door het brandstofverbruik te analyseren in relatie tot de productiviteit. Ook heeft er een campagne plaatsgevonden waarin machinisten en uitvoerders op de projecten persoonlijk zijn benaderd, waarbij gedragsverandering centraal stond. Aan deze acties wordt in 2015 een vervolg gegeven. Tevens is Boskalis Nederland als initiatiefnemer betrokken bij een innovatief ontwikkelingsproject binnen het Ecoshape-programma 'ecosystem-based CO₂-footprinting'. Hierin werken we met verschillende partners samen aan de ambitie om in 2020 waterbouwprojecten mogelijk te maken met een CO₂-balans die, over de gehele levensduur, 20% gunstiger is dan de conventionele aanpak, door al in de ontwerpfase rekening te houden met de CO₂-uitstoot van het materieel, de relevante aspecten van het wingebied en het betreffende ecosysteem.

Meer informatie over de activiteiten van Boskalis Nederland op het gebied van duurzaamheid en op de CO₂-Prestatieladder is te vinden op www.boskalis.com/nederland.

CO₂-EMISSIES 2014

Boskalis meet en rapporteert over de totale CO₂-uitstoot van de vloot op basis van het brandstofverbruik. Door het ontbreken van een eenduidige meetnorm kan de relatieve uitstoot per productie-eenheid nog niet zinvol worden uitgedrukt. Daardoor zijn de jaarlijkse verbruiksrapportages, nog los van de effecten van acquisities en desinvesteringen, moeilijk met elkaar te vergelijken. Een complex van factoren speelt daarbij een rol. Onze bagger- en offshorevloot bestaat uit verschillende scheepstypes. Ook de inzet van modernere of juist oudere schepen en de bezettingsgraad van de vloot zijn van invloed op het brandstofverbruik in een jaar. Bovendien kan de aard van de projecten voor een vertekend beeld zorgen. Een snijkopzuiger die bijvoorbeeld in het ene jaar op projecten heeft gewerkt met veel harde grond, kan het andere jaar een veel geringer brandstofverbruik laten zien door werkzaamheden in minder harde grond. Een vergelijking van het absolute brandstofverbruik zegt dus onvoldoende over de kwaliteit van onze milieuprestatie. Het koppelen van een kwantitatieve doelstelling aan het jaarlijkse brandstofverbruik zien wij daarom op dit moment als niet zinvol. Ook bij Dockwise is de rapportage complex vanwege verschillen in vlootsamenstelling, leeftijd van de vaartuigen, bezetting van de schepen, afgelegde afstanden en welk soort vracht is vervoerd. Al deze aspecten zijn van invloed op het energieverbruik van de vloot. Om een afgewogen rapportage te kunnen presenteren over ons brandstofverbruik en onze CO₂-emissies spant Boskalis zich in om binnen de sector tot overeenstemming te komen over een industriestandaard voor CO₂-uitstoot per productie-eenheid. Boskalis is in Nederland via de Vereniging van Waterbouwers (de Nederlandse brancheorganisatie) in gesprek met Rijkswaterstaat over de toepassing van een rekenmodel specifiek voor kust-suppletie-projecten. We hebben voorgesteld om het brandstofverbruik van de allergrootste schepen (de hopper, de cutter, de backhoe) als uitgangspunt te nemen en dat te vergelijken in een tender. De aanbieder die bewijst de laagste hoeveelheid brandstof te verbruiken, krijgt de hoogste fictieve korting. Dit voorstel neemt Rijkswaterstaat in overweging.

TOTALE UITSTOOT GROEP

De totale uitstoot van de groep kwam in 2014 uit op 1,59 miljoen ton CO₂ (2013: 1,35 miljoen ton CO₂). Deze toename wordt verklaard door een hoge bezetting van de snijkopzuigers bij Dredging en een sterke toename bij Offshore Energy als gevolg van de in maart 2014 overgenomen activiteiten van Fairmount en een druk jaar bij Dockwise.

DREDGING & INLAND INFRA

De totale uitstoot bij Dredging & Inland Infra bedraagt 562 duizend ton (2013: 521 duizend ton) en deze wordt voor circa 94% verklaard door de traditionele sleepopperzuigers en snijkopzuigers. De toename van 8% wordt per saldo verklaard door de volgende elementen:

- Terwijl de bezetting van de algehele hoppersvloot afnam tot 40 weken (2013: 44 weken), is de omvang van de vloot in 2014 toegenomen. Aan het begin van het tweede kwartaal is de sleepopperzuiger Fairway (35.500 m³) opnieuw in de vaart genomen en medio juni is een nieuwe sleepopperzuiger Strandway (4.500 m³) eveneens in gebruik genomen. Per saldo is daarmee de uitstoot van de hoppersvloot ten opzichte van 2013 met 2% toegenomen;
- De bezetting van de cuttervloot is in 2014 onder invloed van enkele grote cutterprojecten fors toegenomen tot een niveau van 36 weken (2013: 16 weken). Als gevolg hiervan is de totale uitstoot van de snijkopzuigers in 2014 met bijna 140% toegenomen.

OFFSHORE ENERGY

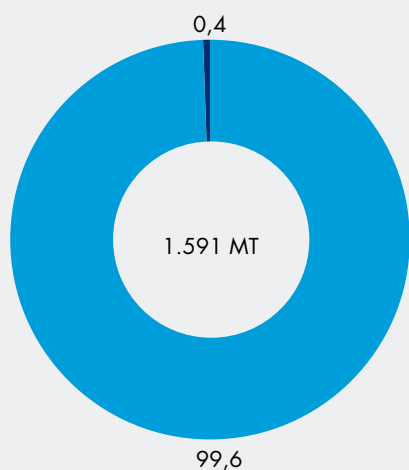
De CO₂-uitstoot van de Offshore Energy-vloot bedraagt 936 duizend ton in 2014 (2013: 727 duizend ton). Deze toename wordt volledig verklaard door de volgende elementen:

- De in maart 2014 geacquireerde schepen van Fairmount worden vanaf die datum voor het eerst in de rapportage meegenomen;
- De Dockwise-vloot was in 2014 zeer goed bezet en het vlaggenschip de Dockwise Vanguard was geheel 2014 inzetbaar (2013 drie kwartalen);
- In 2014 is een aantal nieuwe schepen in de vaart genomen waaronder de Ndeavor, Smit Sentosa en Smit Seraya.

TOWAGE & SALVAGE

De CO₂-uitstoot van Towage & Salvage bedraagt 87 duizend ton (2013: 95 duizend ton). De afname van 9% wordt verklaard door de verdere uitvoering van de Towage strategie, waarbij activiteiten zoveel mogelijk in joint ventures worden ondergebracht. Medio 2014 heeft Boskalis met SAAM S.A. uit Chili twee joint ventures gevormd, onder de gezamenlijke naam SAAM SMIT Towage, voor het gezamenlijk voortzetten van de havensleepactiviteiten in Brazilië, Mexico, Panama en Canada. Met ingang van het derde kwartaal zijn deze activiteiten conform IFRS11 gedeconsolideerd en zijn deze niet meer in de rapportage inbegrepen.

CO₂ (Metric Tons '000)

■ Vloot (%)

■ Kantoren (%)

	VLOOT		KANTOREN		CO ₂ 2014* MT ('000)	CO ₂ 2013* MT ('000)
	BRANDSTOF HFO MT ('000)	BRANDSTOF MGO MT ('000)	ELEKTRICITEIT KWh (miljoen)	GAS Mj (miljoen)		
Dredging & Inland Infra	87	91			562	521
Offshore Energy	223	71			936	727
Towage & Salvage	–	28			87	95
Kantoren			9	21	6	7
Totaal	310	190	–	–		
CO₂ MT ('000)	993	591	5	1	1.591	1.349

* Voor de conversiemethode van brandstof naar CO₂ zie pagina 66 van dit verslag.

CRADLE-TO-CRADLE OPLOSSINGEN IN DE KETEN

Vervangen van pickpoints aan boord van een snijkopzuiger in Qatar

Boskalis streeft naar een voortdurende verduurzaming van haar supply chain. Om ons inkoopproces verder te verduurzamen zijn we in de afgelopen jaren steeds hechter gaan samenwerken met onze toeleveranciers. De samenwerking met onze leverancier Vosta LMG (Vosta), met betrekking tot het hergebruik van pickpoints, is hier een mooi voorbeeld van.

SLIJTAGE EN HERGEBRUIK

Voor het baggeren in harde grond zet Boskalis snijkopzuigers in. Deze baggerschepen zijn uitgerust met een snijkop met tientallen demontabele stalen tanden, ook wel "pickpoints" genoemd. Arie Kamsteeg, Boskalis fleet manager, is een van de initiatiefnemers van het pickpoints cradle-to-cradle programma. "Naarmate de grond harder is slijten de pickpoints sneller en moeten ze eerder vervangen worden. Op jaarbasis gaat het daarbij om vele tienduizenden exemplaren. Afhankelijk van het type weegt één pickpoint ongeveer 20 kilo, waarvan na gebruik circa 60% overblijft en kan worden hergebruikt. In het verleden werden de versleten pickpoints lokaal verkocht als schroot. Vanuit de cradle-to-cradle gedachte en met het beperkter beschikbaar worden van

grondstoffen, werd het interessant om te gaan denken aan hergebruik. Om de versleten pickpoints vanuit wereldwijde projecten op een logistiek slimme manier in te leveren bij de gieterijen van oorsprong hebben we speciale 'pickpoint bins' ontwikkeld, rechthoekige stalen bakken van een zeer robuuste kwaliteit. Ze zijn zo door ons ontworpen dat ze stapelbaar, veilig hijsbaar en makkelijk met een heftruck te vervoeren zijn." Boskalis heeft inmiddels al meer dan 1.600 gecertificeerde pickpoint bins in omloop.

JOINT EFFORT

"Het was de eerste keer dat wij een dergelijk verzoek voor hergebruik kregen", zegt Vosta manager Components & Services Georges Teheux. In de waterbouwsector wordt al jaren gediscussieerd over de mogelijkheden van een cradle-to-cradle productie, maar Boskalis was de initiator van deze aanpak. En het is een initiatief waar wij graag als partner aan meewerken." Klaas Wijma, senior product manager bij Vosta: "We laten de pickpoints en de bins vervaardigen door een partnerbedrijf, een staalgieterij in Zweden. De samenwerking met Boskalis is echt een joint effort. Zo hebben we gezamenlijk de maatvoering van de bins bepaald. Doordat ze handig gestapeld kunnen worden passen er precies 24 lege bins in een container. Inmiddels hebben we ook een vergelijkbaar systeem opgezet voor een ander groot

baggerbedrijf. Het zou natuurlijk mooi zijn als de hele sector op deze manier zou gaan werken, met universele bins."

CRADLE-TO-CRADLE

De versleten pickpoints worden op de projecten in de bins verzameld, die per zeecontainer aan de gieterij worden teruggeleverd, waar de pickpoints worden omgesmolten.

De nieuwe pickpoints gaan vanuit de gieterij op dezelfde manier terug naar het project. Fred Dekker, senior buyer bij Boskalis: "Die aanpak is niet alleen veel duurzamer maar ook veiliger, want niemand hoeft de pickpoints meer aan te raken tot ze daadwerkelijk gebruikt gaan worden, volledig in lijn met ons NINA veiligheidsprogramma. Het gehele logistieke proces is ook veel efficiënter geworden en het is ook niet meer nodig de pickpoints individueel te tellen: we wegen de bin en weten precies hoeveel pickpoints erin zitten."

IMPACT IN DE KETEN

Monique de Klein, project manager bij Vosta: "Sinds de aanvang van dit cradle-to-cradle programma zijn op deze manier al vele versleten pickpoints verwerkt. Deze gezamenlijk aanpak heeft een forse impact op verschillende schakels in keten, want wij

beïnvloeden hiermee ook het bedrijfsproces van de gieterij. Wij begeleiden ze bij deze omschakeling, en geleidelijk hebben we alle neuzen dezelfde kant op gekregen."

150.000 PICK POINTS IN QATAR

Arie: "Op een project in Qatar gebruiken we extra slijtvaste pickpoints, omdat de bodem er extreem hard is. Alleen al op dat project hebben we tot dusverre ruim 85.000 tanden verbruikt. Die aantallen geven wel een indicatie van het belang van het hergebruik van pickpoints." Anne Jan Fokkema, projectleider van het project in Qatar, vertelt: "De feilloze aan- en afvoer van de in totaal 150.000 pickpoints die we hier nodig hebben is de kritische succesfactor op dit werk. Het is een complexe logistieke puzzel om alle benodigde pickpoints het land ingevoerd te krijgen. Daarvoor werken Vosta en de logistieke afdelingen van Boskalis prima samen. Vanwege de lokale omstandigheden en voorschriften is het soms minstens zo moeilijk om de gebruikte pickpoints ook weer te exporteren om ze te kunnen hergebruiken." Arie besluit: "We hebben met dit cradle-to-cradle programma niet alleen een milieuvriendelijke aanpak ontwikkeld en een forse efficiëncyslag geslagen, maar ook de veiligheid vergroot. En de winst daarvan is niet in geld uit te drukken."

BIJLAGE

66 OVER DIT VERSLAG

68 GRI-TABEL

70 HR-GEGEVENS

72 SHE-Q-GEGEVENS

74 VERIFICATIE-VERKLARING

75 BEGRIPPENLIJST

OVER DIT VERSLAG

DOEL EN PROCES VAN VERSLAGGEVING

Met dit Corporate Social Responsibility (CSR)-verslag leggen wij aan al onze stakeholders verantwoording af over ons CSR-beleid in het jaar 2014. Een multidisciplinair CSR-team stelde het verslag samen, onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. We hanteren een trapsgewijze consolidatie die begint bij de projecten en lokale kantoor-organisaties, via de relevante business units en stafafdelingen tot en met de geconsolideerde groepsrapportage. Uitgangspunt is ons CSR-Reporting Manual waarmee onze afdeling Group Accounting & Reporting deze duurzaamheidsrapportage inhoudelijk bewaakt en valideert. Het verslag wordt door de Raad van Bestuur van Boskalis goedgekeurd en wordt inhoudelijk integraal met de Raad van Commissarissen besproken.

CONFORM RICHTLIJNEN

Sinds 2009 brengen wij naast het Jaarverslag een CSR-verslag uit. Wij rapporteren conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3.1) op niveau B. We bereiden ons voor op de nieuwe GRI 4 richtlijn. In de GRI-tabel op pagina's 68-69 geven wij aan over welke indicatoren wij rapporteren.

SCOPE

In dit verslag rapporteren wij over Boskalis, inclusief de activiteiten van SMIT, Dockwise en Fairmount. Met ingang van 2014 zijn de CSR-verslagleggingsprincipes

veranderd door de invoering van de nieuwe IFRS 11 Gemeenschappelijke Regelingen waarin de verslaglegging voor samenwerkingsverbanden is herzien (in de nieuwe norm aangeduid als "gemeenschappelijke regelingen"). Gemeenschappelijke regelingen zijn onderverdeeld in joint ventures ('strategische allianties') en gezamenlijke activiteiten ('projectafhankelijke consortia'). De belangrijkste verandering is dat voor joint ventures alleen de vermogensmutatiemethode kan worden toegepast, wat betekent dat deze niet meer verhoudingsgewijs geconsolideerd worden. Als gevolg hiervan zijn joint ventures, geassocieerde deelnemingen en andere bedrijven, waarover de groep geen zeggenschap heeft, niet meer opgenomen in de CSR-gegevens. De verslaglegging voor gezamenlijke activiteiten is niet veranderd als gevolg van IFRS11; deze worden nog steeds verhoudingsgewijs geconsolideerd in de CSR-gegevens.

Om vergelijking mogelijk te maken, zijn de CSR-gegevens over 2013 dienovereenkomstig opnieuw opgesteld. Dit heeft vooral gevolgen voor onze Harbour Towage rapportage en in mindere mate voor de divisies Offshore Energy en Dredging & Inland Infra. Het toepassen van gelijke financiële consolidatieprincipes voor CSR-gegevens helpt ons de duurzaamheidsindicatoren vast te stellen. Deze kunnen dan rechtstreeks worden vergeleken met financiële gegevens zodat een beeld ontstaat van onze prestaties.

Voor onze milieuprestaties gelden tevens de volgende overwegingen:

- Het koppelen van een kwantitatieve doelstelling aan het

jaarlijkse brandstofverbruik is niet zinvol zolang de CO₂-uitstoot van onze vloot niet gerelateerd kan worden aan de relatieve uitstoot per productie-eenheid. We streven naar een industrie-standaard en voeren daarvoor in brancheverband overleg.

- Onze CO₂-rapportage omvat onze schepen en vaste kantoren, met elkaar verantwoordelijk voor circa 95% van de uitstoot.

METHODEN VAN SCHATTEN, METEN EN BEREKENEN

CO₂-conversie

Voor de conversie van brandstof naar CO₂ worden ISO- en ISM-normen gehanteerd:

- Voor de conversie van volume naar gewicht wordt de ISO specificatie 8217E aangehouden en wordt het volgende soortelijk gewicht per liter toegepast:
 - MGO/MDO 0,845kg
 - HFO 0,991kg.
- Voor de conversie van MT brandstof naar CO₂ wordt de IMO RESOLUTION MEPC.212(63) aangehouden en wordt de volgende omrekenfactor per MT brandstof toegepast:
 - MGO/MDO 3.206 MT CO₂
 - HFO 3.114 MT CO₂.

LTI Lost Time Injury

Geeft het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren weer. In het LTI-overzicht op pagina 73 van dit verslag wordt aangegeven op welke manier dit in de diverse bedrijfs-onderdelen is meegenomen.

BETROUWBAARHEID

In 2014 is veel van onze inspanning gericht geweest op de voorbereiding van het nieuwe organisatiemodel. De komende jaren zal de focus liggen op de verdere implementatie en stroomlijning. De in 2013 uitgesproken ambitie om het volledige CSR-verslag te laten verifiëren staat nog steeds. In dit verslag hebben we daartoe weer een belangrijke stap gezet door de scope te verbreden. Wij verwachten deze ontwikkeling ook in 2015 te kunnen doorzetten en daarmee binnen twee tot drie jaar een volledig geverifieerd verslag te kunnen presenteren.

PUBLICATIEDATUM

Het CSR-verslag over 2014 is tegelijkertijd met het Jaarverslag 2014 gepubliceerd op 12 maart 2015 op de corporate website www.boskalis.com.

CONTACT

Uw suggesties voor verbetering van ons CSR-beleid en onze rapportage daarover stellen we zeker op prijs. We gaan hierover graag de dialoog met u aan. U kunt daartoe contact opnemen met:

Martijn L.D. Schuttevâer

Director Investor Relations & Corporate Communications

Telefoon: 078 6969822

E-mail: csr@boskalis.com

Website: www.boskalis.com/csr

GRI TABEL

In dit verslag rapporteren wij volgens de de GRI-richtlijnen (versie G3.1). In onderstaande tabel staan de GRI-indicatoren waarover wij rapporteren en verwijzingen naar de hoofdstukken en pagina's, waar deze informatie staat vermeld.

GRI INDEX	HOOFDSTUK	PAGINA
STRATEGIE EN ANALYSE		
1.1	Voorwoord van de CEO	4-5
1.2	Belangrijkste risico's, kansen en impact in de keten	Onze waardeketen 29
ORGANISATIEPROFIEL		
2.1	Naam organisatie	Wie wij zijn/profiel en diensten 10
2.2	Producten en diensten	Wie wij zijn/profiel en diensten 10-11
2.3	Operationele structuur	Wie wij zijn/corporate governance 15
2.4	Locatie hoofdkantoor	Wie wij zijn/profiel en diensten 10
2.5	Landen van vestiging	Wie wij zijn/corporate governance 15
2.6	Rechtsvorm	Wie wij zijn/corporate governance 15
2.7	Markten	Onze waardeketen/onze klanten 23
2.8	Bedrijfsomvang	Wie wij zijn/corporate governance 16
2.9	Organisatie veranderingen	Wie wij zijn/corporate governance, Bijlage/over dit verslag 16 en 66
2.10	Onderscheidingen	Wie wij zijn/corporate governance Onze sociale prestaties/veiligheid 17 35
VERSLAGPARAMETERS		
3.1	Verslagperiode	Bijlage/over dit verslag 66-67
3.2	Voorgaand verslag	Bijlage/over dit verslag 66-67
3.3	Verslaggevingscyclus	Bijlage/over dit verslag 66-67
3.4	Contactperso(n)en	Bijlage/over dit verslag 66-67
3.5	Proces inhoud verslag	Wie wij zijn/corporate governance 14-15
3.6	Afbakening	Bijlage/over dit verslag en verificatieverklaring 66-67 en 74
3.7	Afbakening beperkingen	Bijlage/over dit verslag en verificatieverklaring 66-67 en 74
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden	Bijlage/over dit verslag 66
3.9	Technieken die zijn toegepast op samenstelling indicatoren en overige informatie in het verslag	Onze milieuprestaties en Bijlage/over dit verslag 61 en 66-67
3.10	Herformuleringen	Bijlage/over dit verslag 66-67
3.11	Veranderingen in de verslaglegging	Bijlage/over dit verslag 66
3.12	Standaardonderdelen van de informatievoorziening	Beleid, strategie en doelstellingen 12-13
3.13	Beleid m.b.t. externe verificatie	Bijlage/over dit verslag 67
BESTUUR, VERPLICHTINGEN EN BETROKKENHEID		
4.1	Bestuursstructuur	Wie wij zijn/corporate governance 14-17
4.2	Voorzitter van het hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn/corporate governance 14-17
4.3	Onafhankelijkheid	n.v.t.
4.4	Mechanismen voor aandeelhouders en medewerkers	Wie wij zijn/onze stakeholders 19
4.5	Koppeling vergoeding hoogste bestuurslichaam met prestaties van de organisatie	Wie wij zijn/corporate governance 15
4.6	Processen waarmee het hoogste bestuurslichaam waarborgt dat tegenstrijdige belangen worden vermeden	Wie wij zijn/corporate governance 15
4.7	Proces bepalen kwalificaties en expertise leden hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn/corporate governance 15
4.8	Intern ontwikkelde missie en gedragscodes	Wie wij zijn/corporate governance 16
4.9	Procedures beoordeling duurzaamheidsprestaties door hoogste bestuurslichaam en frequentie daarvan	Wie wij zijn/corporate governance 15

GRI INDEX	HOOFDSTUK	PAGINA
4.10	Evaluatieproces prestaties hoogste bestuurslichaam	Wie wij zijn/corporate governance 15
4.11	Toelichting toepassing voorzorgsprincipe	Onze waardeketen/risico's en kansen 29
4.12	Onderschrijving externe handvesten	Wie wij zijn/corporate governance en Onze sociale prestaties/ontplooiing en welzijn 16 en 39
4.13	Lidmaatschap verenigingen of organisaties	Onze milieuprestaties 53 en 58
4.14	Lijst van groepen stakeholders	Wie wij zijn/onze stakeholders 19
4.15	Inventarisatie en selectie van stakeholders	Wie wij zijn/onze stakeholders 18
4.16	Toelichting dialoog stakeholders, incl. frequentie	Wie wij zijn/onze stakeholders 18 en 19
4.17	Toelichting met stakeholders besproken onderwerpen	Onze sociale prestaties, Onze milieuprestaties, Onze economische prestaties 19, 23, 25-27, 43-47 en 58
ECONOMISCHE INDICATOREN		
EC 1	Directe economische waarde	Wie wij zijn/corporate governance 16
EC 3	Dekking van de verplichtingen i.v.m. het vastgestelde uitkeringsplan van de organisatie	Onze sociale prestaties/ontplooiing en welzijn 40
EC 8	Investerings in lokale infrastructuur en diensten	Onze sociale prestaties/maatschappelijke investeringen 46-47
MILIEU INDICATOREN		
EN 3	Direct primair energieverbruik	Onze milieuprestaties/milieuvriendelijk materieel 59-61
EN 4	Indirect energieverbruik	Onze milieuprestaties/milieuvriendelijk materieel 59-61
EN 12	Significante impact op de biodiversiteit	Onze milieuprestaties/eco-engineering 53-57
EN 13	Beschermen of herstellen van leefgebieden	Onze milieuprestaties/eco-engineering 53-57
EN 14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit	Onze milieuprestaties/eco-engineering 53-57
EN 16	Emissie van broeikasgassen	Onze milieuprestaties/milieuvriendelijk materieel 59-61
SOCIALE INDICATOREN		
LA 1	Profiel personeelsbestand	Onze sociale prestaties/samenstelling personeelsbestand, Bijlage/HR gegevens 44-45 en 70-71
LA 2	Netto werkgelegenheid	Onze sociale prestaties/samenstelling personeelsbestand, Bijlage/HR gegevens 44-45 en 70-71
LA 4	Percentage medewerkers onder een collectieve arbeidsovereenkomst	Bijlage/HR gegevens 70-71
LA 7	Ongelukken, ziekte en uitval	Bijlage/SHE Q gegevens 73
LA 8	Opleidings-, preventieve- en risicobeheersingsprogramma's i.v.m. ernstige ziekten	Onze sociale prestaties/ontplooiing en welzijn 40-41
LA 10	Aantal opleidingsuren per werknemerscategorie	Bijlage/HR gegevens 70-71
LA 11	Programma's voor competentie management en levenslang leren	Onze sociale prestaties/ontplooiing en welzijn 38, 40-43
LA 12	Werknemers met prestatie en loopbaangesprekken	Onze sociale prestaties/ontplooiing en welzijn 39
LA 13	Man-vrouw samenstelling van bestuurslichamen	Wie wij zijn/corporate governance en Bijlage/HR-gegevens 15 en 70-71
SO 1	Programma's die de impact op gemeenschappen bepalen/beheren, waaronder vestiging, activiteiten & vertrek	Onze sociale prestaties/maatschappelijke investeringen 46-47
MENSENRECHTEN INDICATOREN		
HR2	Percentage leveranciers dat getoetst is op naleving van de mensenrechten	Onze waardeketen/onze toeleveranciers 25
PRODUCTVERANTWOORDELIJKHEID INDICATOREN		
PR 5	Resultaten van onderzoeken naar de klanttevredenheid	Onze waardeketen/onze klanten 23

HR GEGEVENS

Als gevolg van de invoering van IFRS11 in 2014 zijn joint ventures en bedrijven waarover de groep geen zeggenschap heeft, niet meer opgenomen in de gegevens. Om een vergelijking mogelijk te maken zijn de 2013-gegevens dienovereenkomstig opnieuw opgesteld. Het toepassen van gelijke financiële consolidatieprincipes voor CSR-gegevens helpt ons de duurzaamheidsindicatoren vast te stellen. Deze kunnen dan rechtstreeks worden vergeleken met financiële gegevens zodat een beeld ontstaat van onze prestaties. Voor meer informatie zie pagina 66 van dit verslag.

AANTAL MEDEWERKERS

	2014	2013
	8.446	8.459

SAMENSTELLING

AANTAL MEDEWERKERS NAAR LAND	2014	2013
Nederland	3.754	3.692
Singapore	654	733
België	587	604
Zuid-Afrika	586	608
Filipijnen	462	426
VK	325	327
Nigeria	128	148
VAE	125	117
Brazilië	114	60
Mexico	87	170
Overig	1.624	1.574
TOTAAL	8.446	8.459

LEEFTIJDOPBOUW	2014	2013
Leeftijd <30	17%	18%
Leeftijd 30 t/m 50	54%	54%
Leeftijd >50	29%	28%
TOTAAL	100%	100%

CAO	2014	2013
Nee	57%	56%
Ja	43%	44%
TOTAAL	100%	100%

CONTRACTVORM	2014	2013
Tijdelijke contractvorm/bepaald	33%	33%
Vaste aanstelling/onbepaald	67%	67%
TOTAAL	100%	100%

NATIONALITEITEN	2014	2013
Aantal verschillende nationaliteiten	75	73

VERHOUDING VROUW/MAN	2014	2013
Vrouw	9%	10%
Man	91%	90%
TOTAAL	100%	100%

OPLEIDING

TRAININGSUREN	2014	2013
Management	3.455	3.405
Kantoormedewerkers	28.677	31.218
Projectmedewerkers	40.251	43.047
Bemanning/werf medewerkers	72.164	69.501
TOTAAL	144.547	147.171

VERHOUDING FULLTIME/PARTTIME	2014	2013
Fulltime	95%	95%
Parttime	5%	5%
TOTAAL	100%	100%

WERVING EN SELECTIE

INSTROOM NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2014	2013
Leeftijd <30	627	598
Leeftijd 30 t/m 50	944	1.057
Leeftijd >50	242	247
TOTAAL	1.813	1.902

UITSTROOM NAAR REDEN	2014	2013
Vrijwillig ontslag	32%	28%
Einde project/contract	47%	46%
Beëindiging	15%	21%
Pensionering/overig	6%	5%
TOTAAL	100%	100%

UITSTROOM NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2014	2013
Leeftijd <30	422	355
Leeftijd 30 t/m 50	982	914
Leeftijd >50	422	564
TOTAAL	1.826	1.833

ONTWIKKELING

FUNCTIEGROEPEN	2014	2013
Management	2%	2%
Kantoormedewerkers	23%	23%
Projectmedewerkers	18%	17%
Bemanning/werf medewerkers	57%	58%
TOTAAL	100%	100%

FUNCTIEGROEPEN VERHOUDING MAN/VROUW	2014		2013	
	VROUWEN	MANNEN	VROUWEN	MANNEN
Management	9%	91%	9%	91%
Kantoormedewerkers	33%	67%	34%	66%
Projectmedewerkers	5%	95%	5%	95%
Bemanning/werf medewerkers	1%	99%	1%	99%
TOTAAL	9%	91%	10%	90%

FUNCTIEGROEPEN NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE	2014			2013		
	<30	30 T/M 50	>50	<30	30 T/M 50	>50
Management	1%	44%	55%	1%	46%	53%
Kantoormedewerkers	14%	59%	27%	16%	58%	26%
Projectmedewerkers	21%	58%	21%	22%	57%	21%
Bemanning/werf medewerkers	18%	51%	31%	19%	50%	31%
TOTAAL	17%	54%	29%	18%	54%	28%

SHE-Q GEGEVENS

Als gevolg van de invoering van IFRS11 in 2014 zijn joint ventures en bedrijven waarover de groep geen zeggenschap heeft, niet meer opgenomen in de gegevens. Om een vergelijking mogelijk te maken zijn de 2013-gegevens dienovereenkomstig opnieuw opgesteld. Het toepassen van gelijke financiële consolidatieprincipes voor CSR-gegevens helpt ons de duurzaamheidsindicatoren vast te stellen. Deze kunnen dan rechtstreeks worden vergeleken met financiële gegevens zodat een beeld ontstaat van onze prestaties. Voor meer informatie zie pagina 66 van dit verslag.

OVERZICHT CERTIFICERINGEN BOSKALIS

	ISO 14001	OHSAS 18001 OF VCA*	ISO 9001
DREDGING & INLAND INFRA	✓	✓	✓
OFFSHORE ENERGY			
DOCKWISE	✓	✓	✓
SUBSEA CONTRACTING	✓	✓	✓
MARINE CONTRACTING	–	✓	✓
SUBSEA SERVICES	✓ (50%)	✓ (75%)	✓
MARINE SERVICES	✓ (33%)	✓ (67%)	✓
SMIT AMANDLA MARINE			
	✓	✓	✓
SALVAGE			
	–	–	✓
HARBOUR TOWAGE			
	✓ (4%)	✓ (4%)	✓ (50%)

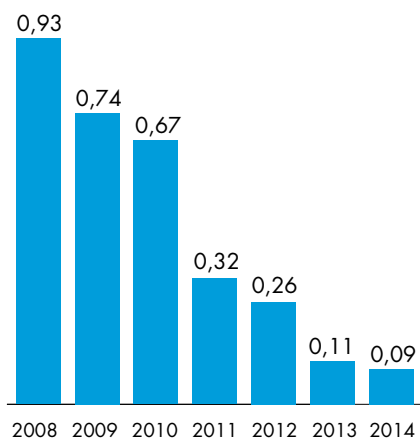
VCA* Alleen voor Nederlandse activiteiten, in plaats van OHSAS 18001

LOST TIME INJURY FREQUENCY (LTIF) BOSKALIS

Aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren.

BOSKALIS

LTIF

Vanaf 2013 exclusief joint ventures en geassocieerde deelnemingen (zie toelichting op de scope op pagina 66).

	2014			2013		
	LTIF	UREN (MILJOEN)	LTI'S	LTIF	UREN (MILJOEN)	LTI'S
Dredging & Inland Infra						
Europa	0,12	3,29	2	0,27	2,98	4
Oost	0,00	2,00	0	0,00	0,64	0
Midden (incl. Nigeria)	0,09	2,15	1	0,04	4,68	1
West	0,07	2,67	1	0,00	2,64	0
Midden-Oosten	0,00	1,54	0	0,00	0,54	0
Inland Infra	0,07	8,89	3	0,11	7,90	4
Totaal Dredging & Inland Infra	0,07	20,54	7	0,09	19,34	9
Offshore Energy	0,14	12,82	9	0,06	12,51	4
Salvage	0,00	0,89	0	1,08	0,56	3
Towage (Noord West Europa + Noord en Zuid Amerika)	0,17	2,41	2	0,34	2,87	5
Smit Amandla Marine	0,07	2,96	1	0,00	3,41	0
Kantoren & werf	0,07	2,99	1	0,13	3,17	2
GROEPSTOTAAL	0,09	42,61	20	0,11	41,96	23

VERIFICATIE- VERKLARING

Ter attentie van de Stakeholders van Royal Boskalis Westminster N.V.

Doelstellingen

Bureau Veritas is door Royal Boskalis Westminster N.V. (Boskalis) verzocht om een onafhankelijke verificatie uit te voeren van geselecteerde prestatie indicatoren zoals opgenomen in haar MVO verslag 2014 (het Verslag). De doelstelling van verificatie is om Boskalis en haar stakeholders te voorzien van verzekering inzake de nauwgezetheid en betrouwbaarheid van de gerapporteerde informatie en data.

Verantwoordelijkheden van Boskalis en Bureau Veritas

De sortering, calculatie en rapportage van de data is een verantwoordelijkheid die uitsluitend bij Boskalis ligt. De verantwoordelijkheid van Bureau Veritas is het verstrekken van onafhankelijke verzekering aan stakeholders met betrekking tot de nauwgezetheid en betrouwbaarheid van de geselecteerde prestatie indicatoren en een algemeen oordeel tot uitdrukking te brengen in relatie tot de scope van de verificatie werkzaamheden zoals benoemd in deze verklaring.

Scope

De scope van onze verificatie had betrekking op de navolgende prestatie indicatoren: LA1, LA2, LA4, LA7, LA8, LA10, LA11, LA12, LA13, SO1 en HR2 volgens de Global Reporting Initiative (GRI) G3.1 richtlijnen.

De rapportage boundary (begrenzing) in relatie tot de geselecteerde prestatie indicatoren heeft betrekking op de wereldwijde activiteiten van Boskalis, exclusief joint ventures, in lijn met de meest recente versie van de IFRS11 norm en beslaat de periode van 1 januari tot en met 31 december 2014.

Voor de indicator LA7 omvat de scope van de rapportage eveneens subcontractors die onder de supervisie vallen van Boskalis.

Methodologie

Bureau Veritas heeft de navolgende activiteiten ondernomen:

- interviews met medewerkers belast met specifieke verantwoordelijkheden ten aanzien van de collectie en het beheren van informatie met betrekking tot de geselecteerde prestatie indicatoren;
- beoordeling van acceptatie en consistente toepassing van de rapportage criteria;
- controle op de systemen en processen voor de verzameling van data en samenvoeging tot de prestatie indicatoren data zoals weergegeven in het MVO verslag;
- verificatie van het begrip en de toepassing van de rapportage criteria op en verificatie, op basis van testen, van calculaties en afstemming met ondersteunende documenten;
- uitvoering van analytische procedures en gedetailleerde checks op geselecteerde datasets

De verificatie werd uitgevoerd in overeenstemming met de door Bureau Veritas toegepaste methodiek voor verificatie van MVO

data en verslaggeving die gebaseerd is op actuele 'best practice' en waarin gebruik gemaakt wordt van de International Standard on Assurance Engagements (ISAE 3000).

De verificatie is uitgevoerd om een beperkte vorm van zekerheid te bieden en Bureau Veritas is de mening toegedaan dat dit een adequate basis biedt voor haar conclusies.

Bevindingen

Op basis van de scope van de uitgevoerde verificatie is er niets onder onze aandacht gekomen waaruit geconcludeerd zou kunnen worden dat:

- de verslaggeving over de geselecteerde prestatie indicatoren onjuist zijn weergegeven en
- de verslaggeving over de geselecteerde prestatie indicatoren niet op betrouwbare wijze zijn voorbereid en in overeenstemming met de GRI 3.1 richtlijnen

Verdere en meer gedetailleerde rapportage is beschikbaar gesteld aan Boskalis in de vorm van een managementrapportage.

Beperkingen en uitsluitingen

De scope van onze werkzaamheden omvatte geen informatie die betrekking heeft op activiteiten buiten de vastgestelde rapportageperiode, verklaringen van een beschrijvende of interpretatieve aard of in relatie tot meningen, overtuigingen, ambitie of commitment inzake toekomstig te ondernemen acties.

Verklaring van onafhankelijkheid, onpartijdigheid en competentie Bureau Veritas is een onafhankelijke zakelijke dienstverlener met een bedrijfsgeschiedenis van meer dan 180 jaar en gespecialiseerd in certificering en auditing van publiekelijk toegankelijke en bedrijfsspecifieke normen op het gebied van kwaliteit, gezondheid, veiligheid, milieu en beveiliging zowel als assurance. Bureau Veritas heeft een Code of Ethics geïmplementeerd om hoge ethische normen en waarden onder haar medewerkers in de uitoefening van hun dagelijkse werkzaamheden te handhaven. Bureau Veritas voorziet Boskalis van dienstverlening op het gebied van certificering van haar kwaliteit-, gezondheid-, veiligheid- en milieumanagementsystemen tegen internationale normen, waarvan wij de mening zijn toegedaan dat deze als aanvullend kunnen worden beschouwd op onze betrokkenheid bij verificatie. Geen enkel lid van het assurance team heeft een zakelijke relatie met Boskalis, haar directeuren of managers buiten deze verificatie opdracht. Bureau Veritas is waakzaam als het gaat om het voorkomen van belangenverstremming en is de mening toegedaan dat deze verificatie op geen enkele wijze aanleiding heeft gegeven tot een dergelijke verstremming.

BUREAU
VERITAS

Bureau Veritas Inspection & Certification The Netherlands B.V.
Maart 2015

BEGRIPPENLIJST

Building with Nature Innovatieprogramma dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe inrichtingsconcepten van rivier-, kust- en deltagebieden. Het doel is om te onderzoeken hoe menselijke activiteiten en natuur elkaar optimaal kunnen versterken.

Cashflow Nettogroepswinst gecorrigeerd voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

CO₂ Koolstofdioxide; een kleurloos en reukloos gas dat van nature in de atmosfeer voorkomt. De toename van koolstofdioxide in de atmosfeer speelt mede een rol in de opwarming van de aarde (bron Wikipedia).

EBIT Het bedrijfsresultaat volgens de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

EBITDA Het bedrijfsresultaat voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

EuDA (European Dredging Organisation) Een non-profit brancheorganisatie voor Europese baggerbedrijven en verwante organisaties.

GRI Global Reporting Initiative. Een internationale organisatie die wereldwijde standaarden ontwikkelt voor maatschappelijke jaarverslaggeving. De missie van GRI is om duurzaamheidsverslaggeving voor alle organisaties – ongeacht omvang, sector of locatie – zo routinematig en vergelijkbaar te maken als financiële verslaggeving.

GTL (Gas to Liquids) Een nieuwe innovatieve synthetische Shell brandstof, die helpt om lokale emissies te verlagen. GTL is kleurloos, bijna reukloos en vrijwel vrij van zwavel en aromaten. GTL heeft een hoog cetaangetal en verbrandt daarom veel schoner hetgeen kan leiden tot lagere stikstof oxide, zwavel oxide en fijnstof emissies in vergelijking tot conventionele diesel.

HFO Heavy Fuel Oil.

IADC (International Association of Dredging Companies) De wereldwijde overkoepelende organisatie voor aannemers in de private baggerindustrie.

IMO De Internationale Maritieme Organisatie (International Maritime Organization, IMO) is een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties die op internationaal niveau afspraken tussen de deelnemende lidstaten bewerkstelligt om zodoende de scheepvaart zo veilig en milieuvriendelijk mogelijk te maken.

ISM-Code International Safety Management Code for the Safe Operation of Ships and for Pollution Prevention. Een internationale standaard voor het naleven van veiligheidsregels en vervuilingpreventie op zeeschepen. ISM schrijft voor dat scheepseigenaren een veiligheidsmanagementsysteem moeten opzetten en onderhouden.

ISO-normen Normen van de International Organisation for Standardisation; de wereldwijde federatie van nationale normalisatieorganisaties die standaardeisen geven voor bijvoorbeeld milieuzorg (ISO 14001), arbozorg (OHSAS 18001) en kwaliteitsmanagement (ISO 9001).

LTI Lost Time Injury Geeft het aantal ongevallen met verzuim weer.

MDO/MGO Marine Diesel Oil/Marine Gas Oil.

NINA No Injuries, No Accidents Om te zorgen voor een incident- en ongevalvrije werkomgeving hanteert Boskalis het veiligheidsprogramma *NINA*. *NINA* bevat Boskalis' visie op veiligheid en stelt welk veiligheidsgedrag de onderneming van haar medewerkers en onderaannemers verwacht. Het programma wijst mensen op hun eigen verantwoordelijkheid en moedigt hen aan om actie te ondernemen bij onveilige situaties.

Sleephopperzuigers (TSHD) Zelfvarend baggerschip dat haar eigen ruim kan laden met behulp van centrifugaalpompen. Het laden gebeurt met pijpen die over de bodem slepen terwijl het schip vaart. Sleephopperzuigers hebben het vermogen om het gebaggerde materiaal over grote afstanden te vervoeren. Het materiaal wordt gestort door het openen van klapdeuren in de bodem, door middel van rainbowing of wordt via een pijpleiding aan land gepompt.

Snijkopzuigers (CSD) Een baggerschip dat baggert terwijl het vaartuig is verankerd met behulp van een spudpaal en ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

VCA Veiligheid Checklist Aannemers. Veiligheidsstandaard van toepassing op Nederlandse werkmaatschappijen.

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Rosmolenweg 20
Postbus 43
3350 AA Papendrecht

royal@boskalis.com
T 078 6969000
F 078 6969555

www.boskalis.com

